

# KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2017

**COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE**  
Äriregistri kood 10055769

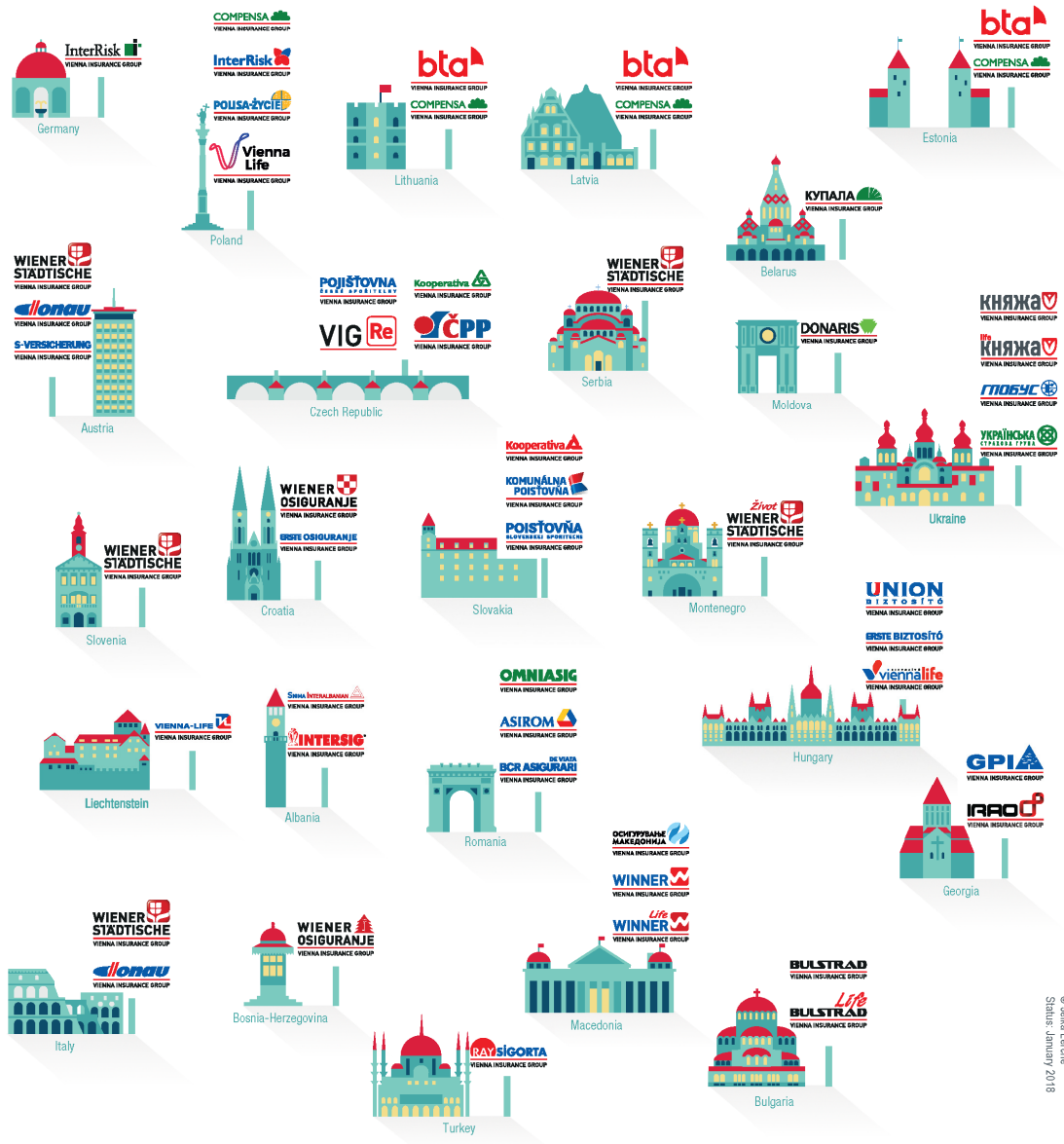
Address	Narva mnt. 63/2, 10152 Tallinn
Telefon	610 3000
Faks	610 3010
E-post	info@compensalife.ee
Veeb	www.compensalife.ee
Aruandeperiood	01.01.2017 - 31.12.2017
Audiitor	KPMG Baltics OÜ
Tegevusala	elukindlustus, kood 6511

## Sisukord

Sisukord.....	2
Tegevusaruanne.....	5
1. Omanikud.....	5
2. Juhtimine.....	6
3. Personal.....	6
4. Majandustulemused.....	6
5. Investeeringud.....	7
6. Müügitegevus.....	7
7. Tegevused 2017. aastal ja suunad aastaks 2018.....	8
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 2017.....	10
Konsolideeritud kasumiaruanne.....	10
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	11
Konsolideeritud bilanss.....	12
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	13
Konsolideeritud omakapitali aruanne.....	14
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad.....	15
Üldinformatsioon.....	15
Lisa 1    Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestus-põhimõtted.....	15
Lisa 2    Juhtkonna hinnangud, mida kasutatakse raamatupidamisarvestuses.....	28
Lisa 3    Riskide juhtimine.....	30
Lisa 4    Kindlustuspreemiad.....	42
Lisa 5    Investeeringutulud.....	42
Lisa 6    Netotulu investeeringute realiseerimisest.....	43
Lisa 7    Netotulu investeeringute väärtuse muutusest.....	43
Lisa 8    Muud tulud (-kulud).....	43
Lisa 9    Esinenud nõuded netona edasikindlustusest.....	44
Lisa 10    Edasikindlustuse tulem.....	44
Lisa 11    Kindlustuslepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud.....	44
Lisa 12    Tegevuskulud liikide lõikes.....	45
Lisa 13    Investeeringute halduskulud.....	45
Lisa 14    Materiaalne põhivara.....	46
Lisa 15    Immateriaalne põhivara.....	46
Lisa 16    Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud.....	47
Lisa 17    Kinnisvarainvesteeringud.....	47
Lisa 18    Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.....	48
Lisa 19    Lunastustähtajani hoitavad investeeringud.....	49
Lisa 20    Müügivalmis finantsvara.....	49
Lisa 21    Laenud ja nõuded.....	50
Lisa 22    Raha ja raha ekvivalendid.....	50
Lisa 23    Muud nõuded.....	50
Lisa 24    Nõuded ja kohustused edasikindlustusest.....	50
Lisa 25    Omakapital.....	51
Lisa 26    Kohustused kindlustuslepingutest.....	51
Lisa 27    Finantskohustused.....	52
Lisa 28    Muud kohustused.....	52

---

Lisa 29	Kasutusrent.....	53
Lisa 30	Tehingud seotud osapooltega .....	53
Lisa 31	Tingimuslikud varad ja -kohustused .....	54
Lisa 32	Tulumaks .....	55
Lisa 33	Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded .....	56
	Kasumiaruanne .....	56
	Bilanss .....	57
	Rahavoogude aruanne.....	58
	Omakapitali aruanne .....	59
Lisa 34	Pensionilepingute aruanne (II samba väljamakselepingud) .....	60
	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne .....	61
	Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek .....	65
	Juhatuse liikmete allkirjad 2017 majandusaasta aruandele .....	66
	Compensa Life Vienna Insurance Group SE müügitulu EMTAK lõikes.....	67



© Jukka Lehto  
Status: January 2018

WE ARE THE **NUMBER ONE**  
IN AUSTRIA, CENTRAL AND  
EASTERN EUROPE.



## Tegevusaruanne

### 1. Omanikud

**Compensa Life Vienna Insurance Group SE** (edaspidi Compensa Elukindlustus) on üks vanimaid elukindlustusseltsi Baltikumis, mille peakontor asub Eestis ja filiaalid Lätis ja Leedus. Compensa Elukindlustus kuulub täielikult Austria juhtivale kindlustusgrupile VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe (edaspidi VIG või Grupp).



Compensa Elukindlustuse eelkäijaks oli Seesam Elukindlustus, mis asutati aastal 1993 Eestis. Aastal 2007 ühendati sama kaubamärki kasutavad elukindlustusseltsid Eestis, Lätis ja Leedus ning registreeriti Euroopa äriühing Seesam Life Insurance SE. Aastast 2008 on Compensa Elukindlustuse ainuomanikuks Austria Vienna Insurance Group. Uus ärinimi **Compensa Life Vienna Insurance Group SE** ning omaniku kaubamärk Compensa võeti kasutusele 2009. aastal. Ettevõtte alaline asukoht on Eestis.

Compensa Elukindlustusel on kolmes Balti riigis kokku 20 kontorit ning ettevõttes töötab ligikaudu 190 inimest. Aastast 2016 kuuluvad Compensa Elukindlustusega ühte konsolideerimisgruppi (edaspidi Compensa) Vienibas Gatve Investment OÜ, Compensa Life Distribution UAB (Compensa Elukindlustuse tütarettevõtte) ja Vienibas Gatve Properties SIA (Vienibas Gatve Investment OÜ tütarettevõtte). Tütarettevõtetes töötas seisuga 31.12.2017 kokku 15 inimest.

Compensa Elukindlustuse eesmärgiks on aidata oma klientidel finantsriskidega toime tulla, pakkudes selleks paindlikke ja kaasaegseid kindlustuslahendusi. Compensa Elukindlustuse tooteportfelli kuuluvad garanteeritud tootlusega ja investeerimisriskiga kogumistooted, surmajuhtumikaitsega elukindlustustooted, õnnetusjuhtumikindlustus ning erinevad lisakindlustused. Compensa Elukindlustuse filiaalides Lätis ja Leedus pakutakse ka tervisekindlustust.

Compensa Elukindlustuse äritegevus on suunatud nii era- kui ka äriklientidele. Baltikumis teenindab Compensa Elukindlustus üle 95 850 klienti, kelle varade maht ulatub üle 237 miljoni euro. Eestis on Compensa Elukindlustus suurim kindlustuspensionide väljamaksja.



#### VIENNA INSURANCE GROUP

Vienna Insurance Group on üks suurimaid börsil noteeritud rahvusvahelistest kindlustuskontsernidest Kesk- ja Ida-Euroopas ja tegutseb nii elukindlustuse kui ka kahju- ja edasikindlustuse valdkonnas. Gruppi kuulub ligikaudu 50 kindlustusseltsi 25 riigist, kus töötab kokku umbes 25 000 töötajat. Grupi peakontor asub Viinis. Üle 190 aastase kindlustuskogemusega kontsern alustas strateegilist laienemist Kesk- ja Ida-Euroopasse 90ndatel aastatel ning on tänaseks suurim kindlustuslahenduste pakkuja nii oma koduturul Austrias kui ka põhiturgudel, pakkudes kindlustuskaitset enam kui 80 miljonile inimesele. Baltikumis kuuluvad Vienna Insurance Group'i Compensa elu- ja kahjukindlustusseltsid, BTA kahjukindlustusselts ning lisaks Interrisk kahjuselts Lätis. VIG on turuliider Baltikumi kindlustusturul.

VIG eesmärgiks on tagada finantsstabiilsus ja kõrgel tasemel turvalisus oma klientidele, aktsionäridele, partneritele ja töötajatele. Läbi konservatiivse investeerimispoliitika on VIG saavutanud kõrge rahvusvahelise krediitireitingu Standard&Poor's A+. Grupi aktsiad on noteeritud Viini ja Praha börsidel.

VIG kindlustusmaksete kogumaht ulatus 2017. aastal 9 miljardi euroni, millest ligikaudu pool laekus Kesk- ja Ida-Euroopa piirkonnast. VIG majandustulemuste kohta saab lisainformatsiooni veebilehe aadressil [www.vig.com](http://www.vig.com).

## 2. Juhtimine

Compensa Elukindlustuse juhatus on neljaliikmeline ja sinna kuuluvad juhatuse esimees Olga Reznik ning liikmed Tanel Talme, Tomas Milašius ja Viktors Gustsons. Juhatusel liikmete volitused kehtivad kuni 30. juunini 2020. aastal. Juhatusel liikmete vastutusvaldkonnad on järgmised:

Juhatusel esimees Olga Reznik vastutab Baltikumis Compensa üldjuhtimise, juriidiliste teenuste, vastavuskontrolli ja riskijuhtimise, kindlustustehniliste teenuste ja tootearenduse eest. Lisaks vastutab juhatuse esimees turunduse ja personalijuhtimise eest Eestis ja Baltikumis ning täiendavalt üksuse juhtimise, kahjukäsitluse, müügijuhtimise ja kliendihalduse, kindlustuslepingute haldamise ja kindlustusriskide hindamise eest Eestis.

Juhatusel liikme Tanel Talme vastutusvaldkonnad Baltikumis on IT teenused, kontrolling (*controlling*), finants- ja investeerimisteenused ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine. Samuti on tema vastutusvaldkonnas juhatuse aseesimehe kohustuste täitmine.

Juhatusel liikmed Läti filiaali juht Viktors Gustsons ja Leedu filiaali juht Tomas Milašius vastutavad filiaalide üldjuhtimise ning müügi-, kliendihalduse- ja turundustegevuse eest, samuti kahjukäsitluse ja kindlustusriskide hindamise eest ning personalijuhtimise eest filiaalides.

Compensa Elukindlustuse nõukogu on viieliikmeline. Nõukogu esimees on Franz Fuchs ning nõukogu liikmed on Elisabeth Stadler, Ireneusz Arczewski, Artur Borowinski ja Roman Theisen.

Aktuaarse funktsiooni eest Compensa Elukindlustuses vastutab Compensa Leedu filiaali peaaktuaar Sigita Ažusieniene. Compensa Elukindlustuse riskijuht on Artjom Saia.

Compensa Elukindlustuse siseauditi juht on Audrius Sakalauskas.

Compensa Elukindlustuse audiitor on KPMG Baltics OÜ. Lisaks auditi teenusele on KPMG Baltics OÜ 2017. aastal osutanud ka konsultatsioone Solventsus II nõuete järgsete aruannete RSR (*Regular Supervisory Report* – Regulaarne Järelevalveline Aruanne) ja SFCR (*Solvency and Financial Condition Report* – Solventsuse ja Finantsseisundi Aruanne) koostamiseks.

## 3. Personal

Aasta lõpu seisuga töötas Compensa Elukindlustuses 190 töötajat, kellest 58 töötas Eesti üksuses, 53 Läti filiaalis ja 79 Leedu filiaalis. 2017. a. lõpu seisuga oli 12 töötajat lapsehoolduspuhkusel, neist 2 töötajat Eesti üksusest, 3 töötajat Läti filiaalist ning 7 töötajat Leedu filiaalist. Tütarettevõtetes töötas aasta lõpu seisuga 15 töötajat.

Aruandeperioodi keskmine töötajate arv Compensas Elukindlustuses oli 165 (2016. aastal 162) ning töötajakulu koos agenditasude ja vastavate maksudega 4,91 miljonit eurot (2016. aastal 4,54 miljonit eurot).

Compensa Elukindlustuse juhatuse liikmete tasud koos vastavate maksudega moodustavad kokku 631 488 eurot. Juhatusel liikmetele makstakse fikseeritud põhitasu ning tulemustasu, mille maksmise eelduseks on tulemuskriteeriumide täitmine. Tulemuskriteeriumide määramisel on lähtutud Compensa äriplaanis majandusaastaks seatud eesmärkidest ning need sõltuvad otseselt Compensa finants-tulemustest. Väljamakstavad tulemustasud on vastavuses tulemuskriteeriumide täitmisega. Muid soodustusi ei ole juhatuse liikmetele ette nähtud.

Compensa nõukogu liikmete tööd eraldi ei tasustatud.

## 4. Majandustulemused

Compensa konsolideeritud tulemuseks Baltikumis kujunes 2017. aastal 2,81 miljonit eurot kasumit. Compensa Elukindlustuse kasum oli 2,77 miljonit eurot (2016. aastal teenis Compensa Elukindlustus kasumit 2,22 miljonit eurot).

Jätakuvalt kasvas Compensa müügi käive. Kindlustusmakseid koguti 80,52 miljonit eurot, mis on 11,9% rohkem võrreldes eelmise majandusaastaga (2016. aastal 71,95 miljonit eurot). Väljamakseid tehti

kogusummas 19,82 miljonit eurot, mis on 15,0% rohkem, kui eelmisel aastal (2016. aastal 16,85 miljonit eurot).

Compensa tegevuskulud (lepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud) olid 2017. aastal kokku 17,13 miljonit eurot (2016. aastal 16,47 miljonit eurot), mis eelmise aastaga võrreldes on kasvanud 3,8% võrra. Tegevuskulude kasv tulenes peamiselt uute lepingute sõlmimisega seotud kulude suurenemisest Läti ja Leedu filiaalides. Sõlmimiskulud kasvasid 2,2% võrreldes eelmise aastaga (2017. aastal olid sõlmimiskulud 13,26 miljonit eurot, 2016. aastal 12,96 miljonit eurot), moodustades tegevuskuludest kokku 77,4% (2016. aastal 78,7%).

Compensa aktsiakapitali suurus on 11 604 000 eurot.

## 5. Investeeringud

Compensa teenis 2017. aastal investeerimistegevuselt netotulu 7,97 miljonit eurot (2016. aastal 7,05 miljonit eurot).

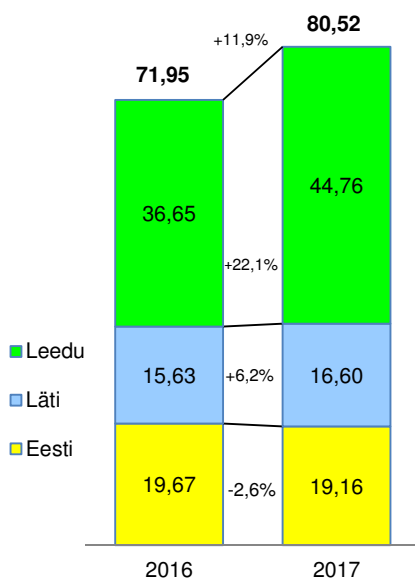
Compensa konservatiivne investeerimispoliitika on suunatud pikaajalise finantstootluse ja –stabiilsuse tagamisele, säilitades samas ka investeeringute likviidsuse ja hajususe.

Seisuga 31.12.2017 moodustab kinnisvarainvesteering 0,8% kogu investeerimisportfellist (2016. aastal 0,9%), investeeringud aktsiatesse ja fondidesse koos investeerimiskõrga kindlustuslepingute alusvaraga moodustasid 23,1% kogu investeerimisportfellist (2016. aasta lõpus 22,4%), lunastustähtajani hoitavad investeeringud moodustasid 24,1% kogu investeerimisportfellist (2016. aasta lõpus 28,7%), müügivalmis varade osakaal kogu investeerimisportfellist moodustas 44,2% (2016. aasta lõpus 41,0%), laenud ja muud nõuded (tähtajalised hoiused) moodustasid 7,8% kogu investeerimisportfellist (2016. aasta lõpus 6,9%).

Compensa soovib tagada oma klientidele pikaajalise kindlustunde ja stabiilsuse investeeringute tootluses. Klientide lepingute katteks olevad investeeringud moodustasid 2017. aasta lõpu seisuga 237,93 miljonit eurot (2016. aasta lõpus 199,08 miljonit eurot), kasvades aastaga 16,3% ehk 38,85 miljoni euro võrra.

## 6. Müügitegevus

Möödunud aastal ulatus lepinguliste laekumiste kogusumma Baltikumi elukindlustusturul ligikaudu 481,30 miljoni euroni ning turg tõusis kokkuvõtvalt 2,6% (2016. aastal tõusis elukindlustusturg ligikaudu 5,4%). Kui Eestis ja Lätis näitasid turud positiivset kasvutrendi, Eestis oli tõus ligikaudu 6,5% ja Lätis 16,6%, siis Leedu elukindlustusturg langes 5,0% (2016. aastal oli Eestis tõus 3,9%, Lätis 7,6% ja Leedus 5,0%).



Vaatamata langusele on suurim elukindlustusturg Leedus, kus 2017. aastal koguti elukindlustusmaksed üle 245,00 miljoni euro (2016. aastal 259,60 miljonit eurot). Teisena järgneb Läti elukindlustusturg 145,20 miljoni euroga (2016. aastal 123,90 miljonit eurot) ning seejärel Eesti elukindlustusturg 91,10 miljoni euroga (2016. aastal 85,60 miljonit eurot).

Joonis 1. Compensa kindlustusmaksed (milj. eurot)<sup>1</sup>

Compensa kogulaekumiste<sup>1</sup> maht kasvas 2017. aastal Baltikumis võrrelduna eelmise aastaga kokkuvõtvalt 11,9%, ulatudes 80,52 miljoni euroni (2016. aastal 71,95 miljoni eurot). Eestis laekus makseid 2,6% vähem kui 2016. aastal, Lätis oli laekumiste kasv 6,2% ning Leedus 22,1%. Compensa turuosa Baltikumis jätkas kasvu ja moodustas kindlustusmaksete kogulaekumiste põhjal 16,7% (2016. aastal 15,3%).

Kokku sõlmiti 2017. aastal 21 736 uut kindlustuslepingut (2016. aastal 25 533 lepingut), kõikides riikides kasvas märkimisväärselt investeerimisriskiga elukindlustuslepingute müük. Kindlustusmakseid laekus uutesse lepingutesse 7,0% enam kui 2016. aastal, kokku 36,68 miljoni eurot (2016. aastal 34,41 miljoni eurot).

Compensa Elukindlustuse kogulaekumine Eestis vähenes 2017. aastal 2,6%, ulatudes ligikaudu 19,15 miljoni euroni (2016. aastal 19,67 miljoni eurot). Compensa turuosa Eestis kogulaekumise põhjal on 21,0% (2016. aasta lõpus 23,1%). Compensa Elukindlustus on kohalikul elukindlustusturul jätkuvalt kolmandal positsioonil ning suurim kindlustuspensionide väljamaksja Eestis.

Kindlustusmakseid uutesse lepingutesse laekus 3% vähem kui 2016. aastal, kokku 13,11 miljoni eurot. Kõige enam laekus kindlustusmakseid kohustusliku kogumispensionini kindlustuslepingutesse, ligikaudu 10,10 miljoni eurot.

Eestis sõlmitud kindlustuslepingutest moodustasid suurima osa – üle 36% – pensioniks ja kapitali kogumiseks mõeldud pikaajalised kogumislepingud. Kohustusliku kogumispensionikindlustuse ehk II samba lepinguid sõlmiti mõnevõrra vähem kui möödunud aastal, kokku üle 34% (2016. aastal 36%). Õnnetusjuhtumikindlustuse lepingud moodustasid sõlmitud lepingutest kokku üle 21% ning pere ja lähedaste kaitseks sõlmitud surmajuhtumikaitsega elukindlustuslepingud moodustasid üle 8%.

Compensa Elukindlustuse Läti filiaalis koguti kindlustusmakseid kokku 16,57 miljoni eurot, mis on 6,2% enam kui möödunud aastal (2016. aastal 15,63 miljoni eurot). Kindlustusmaksete kogulaekumise põhjal moodustab Compensa Elukindlustuse turuosa Lätis 11,4% (2016. aasta lõpus 12,6%).

Uute kindlustuslepingute müük Compensa Elukindlustuse Läti filiaalis kasvas aastaga 4%, sh elukindlustuslepingute müügi kasv oli 10%, ja ulatus 8,85 miljoni euroni. Ligikaudu 95% uute elukindlustuslepingute müügist moodustasid investeerimisriskiga elukindlustuslepingud.

Vaatamata sellele, et Leedu elukindlustusturg oli languses, kasvas kindlustuslepingute kogulaekumine Compensa Elukindlustuse Leedu filiaalis 2017. aastal 22,1%, ulatudes 44,76 miljoni euroni (2016. aastal 36,65 miljoni eurot). Kasv oli nii elukindlustuse kui ka tervisekindlustuse segmendis, mis kasvasid vastavalt 13,9% elukindlustuses, ulatudes 35,4 miljoni euroni ja 67% tervisekindlustuses, ulatudes 9,4 miljoni euroni. Samuti kasvas Compensa Elukindlustuse turuosa, mis 2017. aasta lõpuks oli 18,3% (2016. aasta lõpus 14,1%).

Kindlustusmakseid uutesse lepingutesse laekus 21% enam kui möödunud aastal, üle 14,72 miljoni euro (2017. aastal 12,15 miljoni eurot). Võrreldes eelmise aastaga on Leedu filiaal jõudsasti kasvanud investeerimisriskiga elukindlustuslepingute osakaalu, mis moodustas 70% uuest müügist (2016. aastal 45%). Ligikaudu 42% uutest kindlustuslepingutest sisaldasid kriitiliste haiguste lisakindlustust.

Aasta lõpu seisuga teenindas Compensa Elukindlustus kolmes Balti riigis kokku 117 509 elukindlustuslepingut. Kindlustatud isikuid oli elukindlustuslepingutes kokku üle 205 000.

## 7. Tegevused 2017. aastal ja suunad aastaks 2018

Klientide usaldus ning rahulolu on Compensale esmatähtsad, seetõttu on meie prioriteediks järjepidev kliendisuhete tugevdamine läbi kindlustusteenuse arendamise ja klienditeeninduse kvaliteedi tõstmise. Kõikides riikides täiendame jätkuvalt sisemisi töövahendeid, mis teevad lepingute haldamise kiiremaks

---

<sup>1</sup> Kogulaekumised sisaldavad laekumisi nii kindlustus- kui ka investeerimislepingutele. Laekumisi investeerimislepingute alusel ei kajastata kasumiaruande real „Brutopreemiad“.



ja mugavamaks ning aitavad osutada veelgi kiiremat kahjukäsitlemist. Arendame järjepidevalt e-teenuseid suurendamiseks klientide kasutajamugavust.

Compensa on oma tegevuses sotsiaalsest vastutusest teadlik. Panustame läbi turundustegevuste ühiskonna elukindlustusalaste teadmiste kasvatamisse, tutvustades erinevaid kindlustustooteid ja võimalusi iseenda, laste ja lähedaste tuleviku kindlustamiseks. Samuti püüame märgata ning vabatahtliku tegevusega toetada neid, kes ühiskonnas enam abi vajavad.

Aastast 2014 osaleme Vienna Insurance Group'i poolt algatatud kampaanias *Social Active Day* (Sotsiaalse Tegevuse Päev), milles ettevõtte töötajatel on võimalus anda oma panus ühiskonna hüvanguks töö ajast. Compensa Elukindlustuse Eesti üksuses ning ettevõtte Leedu filiaalis toetame Toidupanga tegevust käies abiks toidupakkide komplekteerimisel ja osaledes toidu kogumise kampaaniates. Läti filiaali töötajad on aastaid toetanud kohalikku verekeskust, korraldades ettevõttes doonorite päeva. Koostöös kohaliku sotsiaalkeskusega organiseeriti oma töötajate seas riiete ja tarbekaupade kogumiskampaania vähekindlustatud perede toetuseks.

Compensas jälgime, et meie äritegevus oleks vastavuses seadusest tulenevate nõuetega. Aastal 2018 jõustuvad mitmed Euroopa Liidu õigusaktid (nt. kindlustusturustuse direktiiv, kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete põhiteabedokumente puudutav määrus, isikuandmete kaitse üldmäärus), mille rakendamiseks on algatatud ettevõttesisesed projektid.

Vaadates tagasi möödunud aastale, oleme täitnud ettevõtte ärilised eesmärgid ning kasvatanud stabiilselt Compensa turuosa kõigis kolmes Balti riigis. Kohalikul elukindlustusturul hoiame tugevat kolmandat positsiooni ning oleme suurim kindlustuspensionide väljamaksja Eestis. Jätkame tegevusi investeerimisriskiga elukindlustuslepingute müügi edendamiseks.

Juhatuse eesmärgiks on tagada Compensa jätkusuutlik äritegevus ning edasine kasv. Fookuses on kvaliteetne klienditeenindus, kindlustustoodete arendamine ning turuosa suurendamine kogu Baltikumis.

---

Olga Reznik  
Juhatuse esimees

## Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 2017

### Konsolideeritud kasumiaruanne

eurodes	Lisa	2017	2016
Brutopreemiad	4	60 794 917	55 398 281
Edasikindlustuse preemiad	4	-2 170 361	-1 859 223
<b>Netopreemiad</b>		<b>58 624 556</b>	<b>53 539 058</b>
<b>Teenustasutulud</b>		<b>5 281 447</b>	<b>4 580 703</b>
Investeeringutulud	5	4 278 219	3 761 897
Netotulu / kulu investeeringute realiseerimisest	6	84 372	290 333
Neto investeeringute väärtuse muutus läbi kasumiaruande	7	3 584 162	3 161 110
Kinnisvarainvesteeringu väärtuse muutus	17	0	-163 190
Muud tulud	8	1 704 416	1 389 907
<b>Tulud kokku</b>		<b>73 557 172</b>	<b>66 559 818</b>
Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus	9	-48 948 973	-44 296 888
Rahuldamata nõuete eraldise muutus ja nõuete käsitluskulud	9	-1 872 863	-591 301
Edasikindlustaja osa esinenud nõuetes	9	765 489	807 066
<b>Esinenud nõuded netona edasikindlustusest</b>	<b>9</b>	<b>-50 056 347</b>	<b>-44 081 123</b>
<b>Investeermisriskiga lepingute finantskohustuste väärtuse muutus</b>	<b>27</b>	<b>-2 329 303</b>	<b>-2 085 268</b>
<b>Investeermislepingute finantskohustuste väärtuse muutus</b>	<b>27</b>	<b>-754 551</b>	<b>-1 187 829</b>
Sõlmimiskulud	11	-12 911 553	-12 519 234
Administratiivkulud	11	-3 859 013	-3 635 599
Muud investeeringukulud	13	-295 700	-292 153
Muud tegevuskulud		-286 608	-408 768
<b>Kulud kokku</b>		<b>-17 352 874</b>	<b>-16 855 755</b>
<b>Kasum (-kahjum) enne tulumaksu</b>		<b>3 064 097</b>	<b>2 349 843</b>
Tulumaks	32	-251 210	-243 106
<b>Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)</b>		<b>2 812 887</b>	<b>2 106 738</b>

**Konsolideeritud koondkasumiaruanne**

eurodes	Lisa	2017	2016
<b>Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)</b>		<b>2 812 887</b>	<b>2 106 738</b>
Muud koondkasumid, mis on tulevikus kasumiaruandesse ümbertuulitud			
<b>Muutused müügivalmis finantsvaradelt ümberhindlusreservis</b>	<b>20</b>	<b>561 193</b>	<b>3 054 676</b>
- müümisest/lunastamisest tingitud ümberklassifitseerimine kasumisse (-kahjumisse)		-9 970	-240 763
- väärtuse muutus		571 162	3 295 439
<b>Aruandeaasta muu koondkasum (-kahjum) kokku</b>		<b>561 193</b>	<b>3 054 676</b>
<b>KOKKU ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM (-KAHJUM)</b>		<b>3 374 080</b>	<b>5 161 414</b>

**Konsolideeritud bilanss**

eurodes	Lisa	31.12.2017	31.12.2016
<b>VARAD</b>			
Materiaalne põhivara	14	1 073 065	1 187 918
Immateriaalne põhivara	15	4 356 990	4 332 990
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	16	4 577 592	5 707 137
Kinnisvarainvesteeringud	17	2 091 133	2 091 133
Finantsinvesteeringud			
<i>Aktsiad ja fondiosakud kajastatud õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande</i>	18	61 047 270	49 399 006
<i>Lunastustähtajani hoitavad investeeringud</i>	19	63 822 320	63 204 659
<i>Müügivalmis finantsvara</i>	20	117 046 276	90 289 156
<i>Laenud ja nõuded</i>	21	20 575 501	15 243 919
Finantsinvesteeringud kokku		262 491 367	218 136 740
Edasilükkunud tulumaksuvarad	32	107 489	218 587
Muud nõuded	23	403 685	283 034
Raha ja raha ekvivalendid	22	4 794 349	7 057 337
<b>VARAD KOKKU</b>		<b>279 895 670</b>	<b>239 014 877</b>
<b>OMAKAPITAL</b>			
Aktsiakapital		11 604 000	11 604 000
Ülekurss		9 465 795	9 465 795
Kohustuslik reservkapital		727 156	621 819
Muud reservid		7 270 986	6 709 793
Jaotamata kasum		6 456 412	4 748 862
<b>Omakapital kokku</b>	<b>25</b>	<b>35 524 349</b>	<b>33 150 269</b>
<b>KOHUSTUSED</b>			
Allutatud laen	30	2 000 000	2 000 000
Kohustused edasikindlustuslepingutest	24	77 033	35 273
Kohustused kindlustuslepingutest	26	154 007 261	124 090 905
Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest	27	36 105 090	28 674 785
Finantskohustused investeerimislepingutest	27	47 821 034	46 314 428
Muud kohustused	28	4 360 904	4 749 216
<b>Kohustused kokku</b>		<b>244 371 321</b>	<b>205 864 608</b>
<b>OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU</b>		<b>279 895 670</b>	<b>239 014 877</b>

**Konsolideeritud rahavoogude aruanne**

eurodes	Lisa	2017	2016
<b>RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST</b>			
Laekunud kindlustuspreemiad	4	56 659 458	51 323 756
Laekunud investeerimislepingutelt	27	19 684 267	16 553 517
Makstud hüvitised ja kahjud	9	-18 124 988	-14 491 293
Finantskohustuste väljamaksed		-6 591 356	-3 607 214
Edasikindlustuspreemiad, kahjud ja komisjonid (neto)		-184 497	-147 565
Makstud tegevuskulud		-17 467 486	-16 138 660
Muud tulud ja kulud		639 923	-918 768
Neto rahavood aktsiatelt ja osakutelt		-7 653 990	-6 177 258
Saadud dividendid		103 334	71 731
Neto rahavood võlainstrumentidest ja deposiitidest		-32 104 813	-27 796 469
Saadud intressid		4 583 748	4 049 461
Makstud varahaldusteenuste kulud		-173 586	-198 899
<b>Rahavood äritegevusest kokku</b>		<b>-629 986</b>	<b>2 522 339</b>
<b>RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST</b>			
Tütaretevõtte soetus	28	-100 000	-100 000
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus/müük		-486 875	-820 617
Antud laenud	30	0	-1 000 000
Antud laenude tagasimaksed	30	43 010	6 748
Saadud intressid investeerimisest	30	22 950	4 312
<b>Rahavood investeerimistegevusest kokku</b>		<b>-520 916</b>	<b>-1 909 557</b>
<b>RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST</b>			
Allutatud laenu intress	30	-110 000	-110 000
Sissemaksed omakapitali	25	0	5 000 000
Makstud dividendid	25	-1 000 000	0
<b>Rahavood finantseerimisest kokku</b>		<b>-1 110 000</b>	<b>4 890 000</b>
<b>RAHAVOOD KOKKU</b>		<b>-2 260 902</b>	<b>5 502 782</b>
<b>RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES</b>			
Raha ja raha ekvivalentide muutus	22	7 057 337	1 555 254
Valuutakursside muutuste mõju		-2 260 902	5 502 782
<b>RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÖPUS</b>	<b>22</b>	<b>4 794 349</b>	<b>7 057 337</b>

**Konsolideeritud omakapitali aruanne**

eurodes	Aksia- kapital	Ülekurss	Kohus- tuslik reserv- kapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
<b>SALDO 31.12.2015</b>	<b>9 104 000</b>	<b>6 965 795</b>	<b>524 933</b>	<b>3 655 117</b>	<b>2 739 010</b>	<b>22 988 856</b>
<b>Tehingud ettevõtte omanikega</b>						
Aksiakapitali suurendamine	2 500 000	2 500 000	0	0	0	5 000 000
Kasumi jaotus	0	0	96 886	0	-96 886	0
<b>Kokku tehingud ettevõtte omanikega</b>	<b>2 500 000</b>	<b>2 500 000</b>	<b>96 886</b>	<b>0</b>	<b>-96 886</b>	<b>5 000 000</b>
Muude reservide muutus	0	0	0	3 054 676	0	3 054 676
<b>Muu koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 054 676</b>	<b>0</b>	<b>3 054 676</b>
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	0	0	0	0	2 106 738	2 106 738
<b>Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 054 676</b>	<b>2 106 738</b>	<b>5 161 414</b>
<b>SALDO 31.12.2016</b>	<b>11 604 000</b>	<b>9 465 795</b>	<b>621 819</b>	<b>6 709 793</b>	<b>4 748 862</b>	<b>33 150 269</b>
<b>Tehingud ettevõtte omanikega</b>						
Kasumi jaotus	0	0	105 337	0	-1 105 337	-1 000 000
<b>Kokku tehingud ettevõtte omanikega</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>105 337</b>	<b>0</b>	<b>-1 105 337</b>	<b>-1 000 000</b>
Muude reservide muutus	0	0	0	561 193	0	561 193
<b>Muu koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>561 193</b>	<b>0</b>	<b>561 193</b>
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	0	0	0	0	2 812 887	2 812 887
<b>Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>561 193</b>	<b>2 812 887</b>	<b>3 374 080</b>
<b>SALDO 31.12.2017</b>	<b>11 604 000</b>	<b>9 465 795</b>	<b>727 156</b>	<b>7 270 986</b>	<b>6 456 412</b>	<b>35 524 349</b>

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta toodud Lisa 25 .

## Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

### Üldinformatsioon

Compensa Life Vienna Insurance Group SE on elukindlustusselts, mis on registreeritud Eestis ning tegutseb Eestis, Lätis ja Leedus. Ettevõtte on registreeritud ja tema peakontor asub aadressil Narva mnt. 63/2, Tallinn.

Compensa filiaal Lätis asub aadressil Vienības gatve 87h, Riia ja Compensa filiaal Leedus asub aadressil Ukmergės g. 280, Vilnius. Ettevõttel on kokku 20 kontorit Baltikumis, millest 4 asuvad Eestis, 5 asuvad Lätis ja 11 asuvad Leedus.

Aruandeaastal on aruandesse konsolideeritud emaettevõtte koos filiaalidega ja tütarettvõtted Vienības Gatve Investment OÜ (asutatud 18.08.2015), Compensa Life Distribution UAB (ostetud 02.09.2015, endine nimi Finsaltas UAB) ja Vienības Gatve Properties SIA (läbi Vienības Gatve Investment OÜ, ostetud 03.09.2015).

Käesolevas aruandes käsitletakse Compensa Life Vienna Insurance Group SE koos oma tütarettvõtetega ühtse majandusüksusena (edaspidi Compensa või Kontsern).

Compensa emaettevõtte oli seisuga 31.12.2017 a VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe ja lõplikku kontrolli omav osapool seisuga 31.12.2017 a Wiener Städtische Versicherungsverein.

Aasta lõpu seisuga töötas Compensas 205 töötajat (31.12.2016 seisuga 197 töötajat).

### Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestus-põhimõtted

#### 1.1. Koostamise alused

Compensa Life Vienna Insurance Group SE 2017. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Compensa Life Vienna Insurance Group SE konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, kui alljärgnevat arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti.

Juhtkonna hinnangul on Kontsern jätkusuutlik ja maksejõuline.

Euroopa Liidu poolt vastu võetud mitmed rahvusvahelised finantsaruandluse standardid nõuavad juhtkonna hinnangul aruandes esitatud finantsnäitajate kohta.

Kuigi vastavad hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes. Täpsem hinnangute käsitus on kirjeldatud Lisa 2.

Juhatus poolt koostatud ning nõukogu poolt heaks kiidetud konsolideeritud majandusaasta aruande, mis sisaldab ka raamatupidamise aastaaruannet, kinnitab Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Juhatus on koostanud ja allkirjastas käesoleva majandusaasta aruande 22. märtsil 2018.

#### 1.2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Aruande arvestus- ja esitusvaluutaks on euro.

### 1.3. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja –kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurosse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades nende õiglaste väärtuste määramise kuupäeval kehtinud valuutakursse.

Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustused, mida kajastatakse soetusmaksumuses, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades tehingu päeval kehtivaid valuutakursse. Ümberhindamisest saadud kursikasumid ja kursikahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

### 1.4. Konsolideerimine ja äriühendused

#### *Filiaal*

Filiaalid on ettevõtte nimel teenuste pakkumiseks loodud majandusüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik. Ettevõtte vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest. Välismaal asuvate filiaalide kohta peetakse eraldi raamatupidamist. Filiaalid koostavad oma raamatupidamisaruanded sama perioodi kohta ja kasutades samu arvestuspõhimõtteid. Kõik ettevõttesisesed saldod, kasumid ja tehingud elimineeritakse täies ulatuses.

#### *Tütarettevõtte*

Tütarettevõtte on ettevõtte, kelle üle kontsernil on kontroll. Tütarettevõtte on kontrolli all, kui kontsern on otseselt või kaudselt võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevust ja finantspoliitikat sooviga tütarettevõtte tegevusest kasu saada. Konsolideeritud aruanded sisaldavad tütarettevõtete raamatupidamisaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani.

#### *Äriühendused*

Äriühenduste arvestuses rakendatakse ostumeetodit ja äriühendusi kajastatakse omandamise kuupäeva seisuga. Omandamise kuupäev on kuupäev, mil kontsern omandab valitseva mõju omandatava üle. Kontsernil on valitsev mõju investeerimisobjekti üle, kui ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti üle, mõjutada seda kasumit.

Tütarettevõtte ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppes tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Hilisemad muutused tingimusliku tasu õiglasel väärtuses kajastatakse perioodi kasumiaruandes. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes.

Kui üleantud tasu summa ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

#### *Konsolideerimisel elimineeritud tehingud*

Aruandes on rida-realt konsolideeritud kõikide kontserni kontrollitavate üksuste finantsnäitajad. Konsolideeritud aruannete tegemisel on elimineeritud kõik kontserni ja tema kontrolli all olevate üksuste vahelised saldod, omavahelised tehingud ja nendest tekkinud realiseerumata kasumid ning kahjumid (välja arvatud kahjumid, mis tulenevad vara väärtuse langusest).



*Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded*

Vastavalt Eesti Raamatupidamisseadusele avaldatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, v.a investeeringud tütarettevõtetesse, mis konsolideerimata aruandes on kajastatud soetusmaksumuse meetodil.

#### 1.5. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha ja pangakontode kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke (v.a arvelduskrediit).

#### 1.6. Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarad eemaldatakse bilansist nende vöörandamise väärtuspäeval.

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja juhtkonna plaanidest klassifitseeritakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad;
- laenud ja nõuded;
- lunastustähtajani hoitavad investeeringud ning
- müügivalmis finantsvarad.

*Finantsvaradena õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande* kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (s.t vara on omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus; ühiselt hallatava finantsinstrumentide portfelli osa; või tuletisinstrument, mis ei ole riskimaandamisinstrument) ja muid finantsvarasid, mida nende esmasel kajastamisel on määratletud õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks. Siia gruppi kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtusel (ei sisalda tehingukulusid). Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse antud kategoorias finantsvarasid nende õiglasel väärtusel ja õiglase väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid/kahjumeid kajastatakse perioodi kasumiaruandes.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvele võtmisel finantsvarana õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande kui nimetatud klassifikatsioon vähendab hindamisest tulenevaid ebakõlasid.

Kõik aruandes kajastatud Compensa finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande on klassifitseeritud gruppi „Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtupaberite puhul nende viimase tehingu hind börsil. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud tehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega). Kui see hind ei ole usaldusväärne, siis hinnatakse positsioon õiglasel väärtusesse, kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid ja võttes aluseks kogu kättesaadava informatsiooni investeeringu õiglase väärtuse kohta. Noteerimata võlakirju, millel puudub aktiivne turg, diskonteeritakse turu intressimääraga, millele on lisatud emitendi risk.

*Laenud ja nõuded* on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenud ja nõuded võetakse esmast arvele nende õiglasel väärtusel koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse laenusid ja nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis täpselt diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel võetakse arvesse kõiki finantsinstrumendi lepingulisi tingimusi, kuid ei arvestata tulevikus tekkida võivaid krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik olulised poolte vahelised lepingust tulenevad makstud või saadud teenustasud, tehinguga otseselt seotud tehingukulud ja muud täiendavad maksed või mahaarvatised. Seda meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu

arvestamisel. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes real „*Neto investeringute väärtuse muutus läbi kasumiaruande*“.

*Lunastustähtjani hoitavate investeringutena* kajastatakse fikseeritud või kindlaksmääratavate maksete ja fikseeritud lunastustähtjaga tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida ettevõtte on kindel kavatsus ja suutlikkus hoida lunastustähtjani. Lunastustähtjani hoitavaid investeringuid võetakse esmalt arvele nende õiglasest väärtuses koos tehingukuludega ja kajastatakse seejärel nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

*Müügivalmis* finantsvaradena kajastatakse neid tuletisinstrumentideks mitteolevaid finantsvarasid, mida ettevõtte kavatses kohe või lähitulevikus müüa ja mida ei ole klassifitseeritud mõnda eelpool loetletud kategooriasse. Müügivalmis finantsvarad võetakse arvele nende õiglasest väärtuses koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastab ettevõtte müügivalmis finantsvarasid nende õiglasest väärtuses, arvamata maha võimalikke tehingukulusid, mis võivad seoses vara müügi või sellest muul viisil loobumisega tekkida.

Õiglasest väärtuse määramise aluseks on üldjuhul finantsvara turuhind aktiivsel turul, või kui see puudub, siis väärtus, mis on leitud kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid. Investeringud omakapitaliinstrumentidesse, millel puudub turuhind aktiivsel turul ning mille õiglast väärtust ei saa ka muid hindamismeetodeid kasutades usaldusväärset mõõta ja selliste omakapitaliinstrumentidega seotud tuletisinstrumentidesse, mida tuleb arveldada selliste omakapitaliinstrumentide üleandmise teel, kajastatakse soetusmaksumuses miinus allahindlused.

Müügivalmis väärtuspaberite õiglasest väärtuse muutusest tulenev realiseerimata tulu/kulu kajastatakse koondkasumiaruandes real „*Muutused müügivalmis finantsvaradelt ümberhindlusereservis*“.

Realiseeritud tulusid ja kulusid ning õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande finantsvarade õiglasest väärtuse muutustest tulenevaid realiseerimata tulusid ja kulusid kajastatakse tekkimise perioodil kasumiaruandes. Kui müügivalmis finantsvara müüakse või kui selle väärtus langeb, siis kajastatakse eelnevalt muus koondkasumis/kahjumis kajastatud kumulatiivsed tulud või kulud kasumiaruandes. Kui antud investeringud on intressikandvad, kajastatakse sisemise intressimäära meetodil arvatud intressitulu kasumiaruandes.

#### Finantsvarade väärtuse langus

##### *Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad*

Vähemalt igal bilansipäeval hindab ettevõtte, kas esineb objektiivseid tõendeid finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse kohta. Finantsvara väärtus on langenud ning vastav allahindlus kajastatakse ainult juhul, kui allahindluse vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, mis selgusid pärast vara esmast kajastamist („kahjulik sündmus“) ja see kahjulik sündmus (või sündmused) omab mõju finantsvara või finantsvarade grupi tuleviku rahavoole, mis on usaldusväärset hinnatav.

Kui esineb objektiivseid tõendeid vara väärtuse languse kohta laenude ja nõuete või lunastustähtjani hoitavate investeringute kohta korrigeeritud soetusmaksumuses, on kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Kui laenudel või lunastustähtjani hoitavatel investeringutel on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära. Praktilistel kaalutlustel võib kontsern kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvatud turul jälgitavate hindade alusel.

##### *Müügivalmis finantsvarad*

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Võlainstrumenti väärtus loetakse langenuks, kui instrumendilt laekuv eeldatud rahavoog muutub. Väärtuse languse kajastamisel klassifitseeritakse instrumendi õiglasest väärtuse reservi akumulatsioonid kahjumid perioodi kasumiaruandes.

Kui müügivalmis finantsvarana kajastatud võlainstrumendi õiglase väärtus järgneval perioodil suureneb ja suurenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset pärast väärtuse languse kajastamist kasumiaruandes, kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

#### Õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia

IFRS 13-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad grupi oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsete varade või kohustuste aktiivsetel turgudel. See aste hõlmab noteeritud aktsiatega seotud väärtapabereid ja võlainstrumente börsidel, aga ka turuosaliste noteeritud instrumente.
2. tase – muud sisendid kui 1. astmes sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustuse osas jälgitavad, kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest).
3. tase – vara või kohustuse sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid). See tase hõlmab aktsiainvesteeringuid ja võlainstrumente, millel on suures ulatuses mittejälgitavaid osasid.

#### 1.7. Kinnisvarainvesteeringud

*Kinnisvarainvesteering* on kinnisvaraobjekt (maa või hoone (või osa hoonest) või mõlemad), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks toodete või teenuste tootmisel, halduseesmärkidel või müügiks tavapärase äritegevuse käigus.

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulutusi.

Kinnisvarainvesteeringud, kajastatakse pärast arvele võtmist õiglasel väärtuses. Õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum ja kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

#### 1.8. Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu, ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärset mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Amortisatsioonimäärad aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- maa amortisatsiooni ei arvestata
- kunst amortisatsiooni ei arvestata
- hooned ja ehitised 2%
- masinad ja seadmed 20%
- arvutid ja arvutisüsteemid 20-30%
- muu inventar 20-30%

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse selle vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Püsiva väärtusega kunstiteosed ja muud piiramatu kasutuseaga põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses ja neid ei amortiseerita.

Ettevõtte hindab, kas on asjaolusid, mis võivad viidata väärtuse langusele. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus eeldatavad müügikulud või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele.

#### 1.9. Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad lähtuvad vara kasulikust elueast. Ettevõttes hetkel kasutusel olevatele immateriaalsetele põhivaradele rakendatakse amortisatsioonimäärana 20% välja arvatud VOBA (vt järgmine lõik).

Seoses tüdarettevõtte omandamisega 2007. aastal (ühendati ettevõttega samal aastal), omandas ettevõtte äri väärtuse (*Value of business acquired* - VOBA), mida kajastatakse immateriaalse vara koosseisus. Äri väärtus kajastab omandatud kindlustuslepingutest tulenevate tuleviku kasumite nüüdisväärtust. Äri väärtust amortiseeritakse vastavalt ülevõetud portfelli keskmisele lepingu pikkusele, mis on 20 aastat.

#### 1.10. Firmaväärtus

Firmaväärtus on positiivne vahe äriühenduse käigus tasutud soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Omandamise kuupäeval kajastatakse firmaväärtus finantsseisundi aruandes selle soetusmaksumuses. Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

#### 1.11. Mittefinantsvara väärtuse langus

Määramatu kasuliku elueaga immateriaalset vara (sealhulgas positiivne firmaväärtus) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas vara väärtuse langust, võrreldes selle bilansilist maksumust kaetava väärtusega. Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (*raha genereeriv üksus*).

#### 1.12. Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes tuluna või kuluna.

### 1.13. Kindlustuslepingute klassifikatsioon

Vastavalt rahvusvahelisele finantsaruandluse standardile IFRS 4 kajastatakse klientidega sõlmitud lepinguid kindlustus- või investeerimislepingutena.

Kindlustuslepinguteks on klassifitseeritud kõik lepingud, mis kannavad olulist kindlustusriski. Juhul, kui leping oma olemuselt kannab pigem finantsrisiki kui olulist kindlustusriski, klassifitseeritakse see investeerimislepinguks. Investeerimisleping võib sisaldada mingil määral ka kindlustusriski. Sel juhul eraldatakse kindlustuskomponent ning sõltumata selle olulisusest klassifitseeritakse kindlustuslepinguna. Investeerimisriskiga lepingute hoiuse komponent on klassifitseeritud investeerimislepinguna.

Compensa klassifitseerib kindlustuslepinguna:

- riskielukindlustuse lepingud, tervisekindlustuse lepingud, õnnetusjuhtumikindlustuse lepingud, pensionilepinguid (2. samba lepingud) ning annuiteetlepinguid - need on lepingud, mis sisaldavad ainult kindlustusriski;
- vaba maksegraafikuga garanteeritud intressiga kogumiskindlustuse lepingud - need on lepingud, mis sisaldavad olulist kindlustusriski ning valikulist kasumiosalust (s.t. osalevad lisakasumi jaotamisel);
- investeerimislepingute kindlustusriski komponendi osa.

Compensa klassifitseerib investeerimislepinguna:

- vaba maksegraafikuga investeerimisriskiga lepingud - need on lepingud, mis sisaldavad vähesel määral kindlustusriski ning investeerimisrisk on kindlustusvõtja kanda.
- vaba maksegraafikuga garanteeritud intressiga pensionilepingud - need on lepingud, mis sisaldavad vähesel määral kindlustusriski ning valikulist kasumiosalust (s.t. osalevad lisakasumi jaotamisel);

### 1.14. Kindlustuslepingute arvestuspõhimõtted

Kindlustusleping on leping, mille alusel Compensa võtab enda kanda kindlustusvõtja märkimisväärse kindlustusriski, kokkuleppega kompenseerida kindlustusvõtjale määratletud ebakindlast tuleviku sündmusest (kindlustusjuhtumist) põhjustatud kahju.

Pikaajalised kindlustuslepingud on lepingud, mis on seotud inimese elueaga (näiteks surm või ellujäämine) pika perioodi jooksul. Nende lepingute kindlustuspreemiaid kajastatakse kasumiaruandes brutopreemiatena hetkel, mil need laekuvad. Kohustus kindlustuslepingutest kajastatakse Elukindlustuse eraldisena kindlustuslepingu sõlmimisel ning kohustust korrigeeritakse vastavalt lepingutele arvestatud riski preemiatele, tasudele, intressile ja lisakasumile.

Kahjud kajastatakse Rahuldamata nõuete eraldise koosseisus kui klient on kahjust Compensale teatanud. Rahuldamata nõuete eraldist korrigeeritakse vastavalt hinnangule väljamakstava summa osas ning muutus kajastatakse Rahuldamata nõuete eraldise muutusena. Kindlustushüvitised ja kahjud kajastatakse kasumiaruandes real „*Esinenud nõuded netona edasikindlustusest*“ väljamakse teostamisel, vähendades samaaegselt moodustatud eraldist.

### 1.15. Kohustused kindlustuslepingutest

#### *Elukindlustuse eraldis*

Kindlustuseraldiste arvutamise kord ja meetodika on kehtestatud Finantsinspeksiooni poolt kinnitatud matemaatilistes äriplaanides ja kindlustusseltsi aktuaarsetes tehnilistes juhendites. Matemaatilist eraldist arvestatakse lepingute kaupa ja see koosneb lepingute laekumistest ja lepingutele arvestatud intressidest (ja lisakasumist), millest on lahutatud lepingute haldamisega ja riskikaitsetega seotud tasud.

Arvestuslik aastaintress jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma väärtusest vahemikku 0,0% kuni 4%.

Sõlmimiskulusid kapitaliseeritakse selliste elukindlustuslepingute puhul, mille kulukate saadakse vastavalt tehnilistele äriplaanidele rohkem kui ühe kindlustusaasta jooksul (vt. Lisa 16 ). Administreerimistasud, riskipreemiad ja riskikatted arvutatakse ning arvestatakse maha poliisi kogunenud eraldisest igakuiselt vastavalt kindlustuslepingu tingimustele. Negatiivse väärtusega eraldisi bilansis ei kajastata.

#### *Ettemakstud preemia*

Ettemakstud preemiate ehk kindlustusmaksete eraldis moodustatakse selleks, et katta väljaminekuid, mis tulenevad jõus olevate kindlustuslepingute aruandepäevaks toimumata kindlustusjuhtumitest ja kulusid, mis tulenevad nende lepingute haldamisest. Kindlustuslepingu ettemakstud preemia eraldis arvutatakse tervisekindlustuses ja eraldiseisvas õnnetusjuhtumi kindlustuses *pro rata temporis* 365 päeva meetodil. Arvutusi tehakse lepinghaaval, st iga kindlustuslepingu ettemakstud preemia eraldis moodustab selle lepingu bruto kindlustusmaksest sama suure osa, kui aruandekuupäeva järgne kindlustuskatte kestus moodustab kogu lepingu kindlustuskatte kestusest. Ettemakstud preemiate eraldis kajastatakse bilansis *Elukindlustuse eraldise* koosseisus.

Edasikindlustaja osa ettemakstud preemiate eraldises arvestatakse ainult õnnetusjuhtumikindlustuse lepingutele, mille kohta kehtib proportsionaalne edasikindlustusleping. Edasikindlustaja osa moodustab proportsionaalse edasikindlustuskattega lepingute ettemakstud preemiate eraldisest sama protsentuaalse osa, mis edasikindlustusandja vastutus moodustab nende kindlustuslepingute koguvastutusest.

#### *Rahuldamata nõuete eraldis*

Rahuldamata nõuete eraldis võrdub summadega, mis on eraldatud eeldatavate lõplike väljaminekute katmiseks seoses kindlustusjuhtumitega, millest kindlustusandjale teatati enne bilansikuupäeva ja seoses kindlustusjuhtumitega, mis on juhtunud enne bilansikuupäeva, kuid millest kindlustusandjale pole bilansipäevaks teatatud.

#### *Boonuste eraldis*

Boonuste eraldisena näidatakse bilansis hinnangulist summat, mille arvelt võib järgnevatel aruandeperioodidel suurendada kindlustustehnilist eraldist ja finantskohustusi lisaks garanteeritud kasumiosale (lisakasumiosa).

#### *Edasikindlustaja osa eraldistes*

Edasikindlustuse osa eraldistest kas ei arvutata üldse (*surplus* edasikindlustuslepingu puhul) või arvutatakse vastavalt edasikindlustuslepinguga fikseeritud põhimõttele (*quota share* edasikindlustuslepingu puhul).

Kui rahuldamata nõuete eraldise koosseisus olev kahju ületab ettevõtte omavastutuse määra, siis on vastavat summat ületav osa kajastatud edasikindlustuslepingust tulenevalt kui nõue edasikindlustusandjale, mille moodustab edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldisest.

Edasikindlustuslepingutest tulenevad nõuded kindlustuseraldiste osas on kajastatud bilansis real „Nõuded edasikindlustuslepingutest“.

Kirjeldatud meetodikat kindlustuseraldiste arvestamiseks kasutatakse järjepidevalt.

### 1.16. Finantskohustused

#### 1.16.1. Investeeringisriskiga investeeringulepingute finantskohustused

Siia klassi kuuluvad investeeringulepingud, mille finantskohustuse suurus määratakse lähtudes vastavate investeeringulepingutega arvestuslikult seotud väärtpaberite turuväärtusest. Selliseid finantskohustusi kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande nende soetamise hetkel. Ettevõtte on liigitanud nimetatud kohustused gruppi „õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“, kuna see elimineerib või vähendab oluliselt varade ja kohustuste arvestuspõhimõtete mittevastavuse, mis tekiks juhul, kui kasumeid ja kahjumeid nimetatud varadelt ja kohustustelt arvestatakse lähtudes erinevatest põhimõtetest.

### 1.16.2. Investeeringulepingute finantskohustused

Nendelt lepingutelt arvestatud finantskohustus koosneb lepingute laekumistest ja lepingutele arvestatud intressidest ja lisakasumist, millest on lahutatud lepingute haldamisega ja riskikaitsetega seotud tasud. Lepingutele garanteeritud aastase intressi määr jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast 0,0% kuni 4%. Intressi määr on garanteeritud lepingu kogumisperioodi lõpuni.

Investeeringulepingute finantskohustused võetakse arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

### 1.16.3. Muud finantskohustused

Kõiki finantskohustusi (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustused, saadud laenud, emiteeritud võlakirjad) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

### 1.17. Muud eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast, mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle. Eraldis kajastatakse diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuldes.

### 1.18. Puhkusetasu ja muud kohustused töötajate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Samuti näidatakse siin sõlmitud lepingujärgsed lahkumishüvitised koos sellelt arvatud sotsiaalmaksuga.

Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemaksid riigi pensionifondi. Ettevõttel puudub juriidiline või faktiline eksisteeriv kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvalt pensioni- või muid sarnaseid maksid.

### 1.19. Ettevõtte tulumaks

Vastavalt kehtivale seadusandlusele ettevõtete kasumit Eestis ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 (kehtib alates 1.01.2015) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Leedus on maksustatud kasum tulumaksumääraga 15%, mistõttu võib seal esineda edasilükkunud tulumaksu nõudeid ja kohustusi (vt. Lisa 33). Edasilükkunud tulumaksu kajastamisel võetakse arvesse ajutisi erinevusi varade ja kohustuste raamatupidamisväärtuse ja maksustamisbaasi vahel. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustused tasaarvestatakse, kui selleks on juriidilist jõudu oma õigus ning tulumaksuvara ja -kohustused on seotud ühe ja sama maksuhalduri poolt ühe ja sama maksukohustuslase tulumaksustamisega või kui nad on seotud küll erinevate maksukohustuslaste tulumaksustamisega, kuid on mõeldud nende tasumisele kuuluva tulumaksu kohustuste ja -varade tasaarvestamiseks netosummas või kui nende maksuvarad ja -kohustused realiseeritakse üheaegselt. Vt ka punkt 2.4.

Lätis hakkas kehtima alates 1.jaanuarist 2018 uus tulumaksuseadus, mis muutis oluliselt maksustamise aluseid ning tasumise korda. Ettevõtte tulumaksusumma tõusis 20% (kuni 31.12.2017 maksustati teenitud kasum sarnaselt Leeduga 15% tulumaksusumma), maksustamise periood on 1 kuu (eelnevalt 1 aasta) ning maksustamise alused on järgmised:

- Jaotatud kasum (arvutatud dividendid, dividendidele samaväärsed maksed, tingimuslikud dividendid);
- Tingimuslikult või teoreetiliselt jaotatud kasum (mittetegevuskulud, ebatöenäolised võlad, ülemäärased intressimaksud, laenu seotud osapooltele, tulude vähendamine või ülemäärased kulud, mis on tekkinud tehingute tegemisel mitte turutingimustel, mitteresidendi poolt tema töötajatele või juhatusele (nõukogu liikmetele) antud hüvitised olenemata sellest, kas saaja on resident või mitteresident, kui need on seotud püsiva tegevuskohaga Lätis).

Varasemate perioodide maksukahjumite kasutamisele on seatud piirangud: maksukahjumeid saab kasutada aruandeperioodi dividendide tulumaksusumma vähendamiseks 50% ulatuses. Kasutamata maksukahjumeid on võimalik edasi kanda ja kasutada eelnevalt nimetatud viisil kuni 2022. aastani.

Uue ettevõtte tulumaksuseadusega muudeti ka ettevõtete kasumi maksustamise põhimõtteid. Alates 1.jaanuarist 2018 maksustatakse ettevõtte kasumit alles siis kui seda soovitakse välja maksta ning sellisel juhul kohaldatakse maksumääraks 20% (varem teenitud kasumilt iga aasta 15%). Jaotamata kasumile rakendatakse maksumäära 0%.

#### 1.20. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

#### 1.21. Tulude kajastamine

##### *Kindlustuslepingute tulud*

Tervise- ja õnnetusjuhtumikindlustuse lepingu sõlmimisel kajastatakse tuluna kogu aastane preemia lepingu sõlmimise kuupäeval. Saadaolev osa kajastatakse nõuetes.

Elukindlustuslepingute puhul kajastatakse esimene laekumine tuludes lepingu sõlmimise kuupäeval. Kindlustusleping loetakse sõlmituks ja lepingu tingimused kahepoolset aktsepteerituks peale esimese kindlustuspreemia laekumist kindlustusandja pangakontole või kassasse. Aruandeperioodi jooksul kajastatakse preemiad tulus nende laekumisel.

##### *Teenustasutulu*

Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel. Investeeringute halduse ja muud nõustamistasud kajastatakse vastavate lepingute alusel tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

##### *Intressitulu*

Intressitulu on kajastatud kasumiaruandes kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi allahindlusi. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised poolte vahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvatised. Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.



### *Dividenditulu*

Dividenditulu kajastatakse hetkel, mil tekib õigus nendele dividendidele ja kui tulu laekumine on tõenäoline.

#### 1.22. Tegevuskulude arvestus

Kasumiaruande kirjel *Sõlmimiskulud* on esitatud kindlustuslepingute sõlmimisega seotud kulud. Sellised otsesed kulud on komisjonitasud vahendajatele, müügiesindajate palgakulud, reklaamikulud, poliiside väljastamisega seotud kulud.

*Nõuete käsitluskulud* koosnevad otseselt nõuetega seotud kuludest, nagu tasud ekspertidele konkreetsete nõuete käsitlemise eest ja kaudsetest kuludest, nagu nõuete käsitlemisega seotud töötajate palgakulud, kantseleikulud jne.

*Muud investeeringute kulud* koosnevad investeerimisportfelli haldamisega seotud otsestest kuludest ja investeeringutega seotud jaotatavatest kuludest.

Kasumiaruande kirjel *Administratiivkulud* on kajastatud portfelli haldamise, ettevõtte üldjuhtimise, raamatupidamise, infotehnoloogiaga seotud kulud. Siia kuuluvad kõik kulud, mis ei kuulu sõlmimiskulude, nõuete käsitluskulude või investeeringutega seotud kulude alla.

Üldpõhimõtte kulude jagamisel kasumiaruande kirjetele on järgmine: kulud, mida on võimalik jagada täpselt, jagatakse vastavatele kirjetele otse. Kulud, mida ei ole võimalik otse jagada, jagatakse proportsionaalselt antud valdkonnaga tegelevate töötajate arvulisele osatähtsusele või antud valdkonnaga seotud töötajate hinnangulisele tööajale.

#### *Lepingute sõlmimiskulude kapitaliseerimine*

Sõlmimiskulusid kapitaliseeritakse selliste elukindlustuslepingute puhul, mille kulukate saadakse vastavalt tehnilistele äriplaanidele rohkem, kui ühe kindlustusaasta jooksul. Kapitaliseeritud sõlmimiskulusid amortiseeritakse viie aasta jooksul. Sõlmimiskulude amortiseerimine toimub proportsionaalselt lepingult arvestatud kulukattele.

Tervisekindlustuse puhul kapitaliseeritakse otseseid sõlmimiskulusid, mis kantakse kuludesse ühe aasta jooksul alates lepingu sõlmimise ajast.

Investeeringulepingute puhul kapitaliseeritakse otseste sõlmimiskulude osa mis ületab nende kulude katteks saadud teenustasusid ning neid kajastatakse ettemakstud teenustasude all.

#### 1.23. Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Aruandeperioodil hakkasid kehtima alljärgnevad uued standardid või standardite muudatused:

- Standardi IAS 7 muudatused
- Standardi IAS 12 muudatused
- Standardi IFRS 12 muudatused

Nimetatud muudatused ei omanud olulist mõju Compensa finantsaruannetele.

Järgmised uued standardid ja tõlgendused ei kehti 31. detsembril 2017 lõppenud aastaaruande perioodi kohta ja seetõttu pole neid käesoleva aruande koostamisel rakendatud:

**Standard IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (2014)**, - Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt mõnede eranditega. Eelnevate perioodide ümberarvestus ei ole vajalik ja see on lubatud vaid sellise informatsiooni alusel, mida pole mõjutanud hiljem ilmsiks tulnud asjaolud. Lubatud on varasem rakendamine.

See standard asendab standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“ v.a see, et standardi IAS 39 erand, mis puudutab finantsvarade või -kohustuste portfelli intressimäärariskile avatud positsiooni õiglase väärtuse riskimaandamist, jääb kehtima ning ettevõtted võivad valida, millist arvestusmeetodit kasutada – kas rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või

jätkata praegu kehtivate standardi IAS 39 nõuete rakendamist kõigi instrumentide riskimaandamise arvestusel.

Kuigi finantsvarade mõõtmisel lubatud mõõtmisalused – korrigeeritud soetusmaksumus, õiglase väärtus läbi muu koondkasumi ja õiglase väärtus läbi kasumi või kahjumi – sarnanevad standardi IAS 39 mõõtmisalustele, on kriteeriumid, mille alusel finantsvarasid õigesse mõõtmiskategooriasse liigitatakse, oluliselt erinevad.

Finantsvara mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui on täidetud järgmised kaks tingimust:

- vara hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on hoida varasid, et saada neist tulenevaid lepingulisi rahavoogusid;
- kindlaksmääratud kuupäevadel tulenevad lepingulistest tingimustest rahavood, mis sisaldavad ainult põhiosamakseid ja intressimakseid tasumata põhiosalt.

Lisaks sellele võib ettevõtte teha selliste omakapitaliinstrumentide puhul, mida ei hoita kauplemiseesmärgil, tagasivõtmatu otsuse kajastada hilisemaid õiglase väärtuse muutusi (sh kursikasumeid ja -kahjumeid) muu koondkasumi hulgas. Neid muutusi ei liigitata mingil juhul ümber kasumisse või kahjumisse.

Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlainstrumentide puhul kajastatakse intressitulu, oodatav krediidikahjum ning kursikasumid ja -kahjumid kasumis või kahjumis sama moodi kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate varade puhul. Muud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis või -kahjumis ning liigitatakse ümber kasumisse või kahjumisse kajastamise lõpetamisel.

Standardi IFRS 9 väärtuse languse mudel asendab standardi IAS 39 „tekkinud kahjumi“ mudeli „eeldatava krediidikahjumi“ mudeliga, mis tähendab seda, et enam ei pea enne väärtuse langusest tuleneva allahindluse kajastamist olema toimunud kahjujuhtum.

Seoses ettevõtte riskijuhtimise ja riskimaandamisega tuleb avalikustada hulgaliselt täiendavat informatsiooni.

Standardis IFRS 9 on sätestatud uus üldine riskimaandamisarvestuse mudel, mis seob riskimaandamisarvestuse tihedamalt riskijuhtimisega. Riskimaandamissuhete liigid – õiglase väärtus, rahavoog ja netoinvesteering välismaises äriüksuses – jäävad samaks, aga nõutakse täiendavaid otsuseid.

Standardis on sätestatud uued nõuded riskimaandamisarvestuse alustamiseks, jätkamiseks ja lõpetamiseks ning riskimaandamise objektiks olevate instrumentidena on lubatud määratleda täiendavaid riskile avatud positsioone.

Esmakordsel rakendamisel mõjutab uus standard arvatavasti oluliselt raamatupidamise aruannet, sest Compensa hinnangul muutub finantsinstrumentide liigitamine ja mõõtmine. Compensa kavatses IFRS 9 kasutuselevõtmisel kasutada standardi IFRS 4 muudatust, mis lubab IFRS 9 kasutuselevõtmise lükata ajutiselt edasi kuni aastani 2021.

Esialgse hinnangu kohaselt peaaegu kõigi IAS 39 alusel laenudeks ja nõueteks liigitatud finantsvarade mõõtmine jätkub IFRS 9 alusel korrigeeritud soetusmaksumuses.

Käesolevas etapis on veel ebaselge, kui suurt osa Compensa võlakirjadest hakatakse mõõtma õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi, õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi või korrigeeritud soetusmaksumuses, sest see sõltub ärimudeli testi tulemustest. Oluline osa võlakirjadest liigitatakse arvatavasti IFRS 9 alusel ümber õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi kajastatavasse kategooriasse või eemaldatakse sealt.

On ka võimalik, et teatud osa hetkel müügivalmis varadeks liigitatud omakapitaliinstrumentidest hakatakse IFRS 9 alusel mõõtma õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi, kuid see sõltub ettevõtte otsusest, mis tuleb teha siis, kui toimub esmakordne rakendamine. Ettevõtte ei ole veel otsustanud, kuidas ta neid instrumente liigitama hakkab.

Ettevõtte ei suuda veel määrata IFRS 9 esmakordsest rakendamisest tuleneva eeldatava mõju suurust oma IFRS-aruannetele.

**Standardi IFRS 4 muudatused: standardi IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendamine koos standardiga IFRS 4 „Kindlustuslepingud“** - Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem; rakendatakse edasiulatavalt.

Muudatused käsitlevad probleeme, mis tekivad standardi IFRS 9 rakendamisest enne seda, kui võetakse kasutusele asendusstandard, mida IASB arendab standardi IFRS 4 jaoks. Muudatused pakuvad kahte lahendust. Üheks lahenduseks on ajutine vabastus standardist IFRS 9, mis sisuliselt lükkab selle standardi rakendamise mõne kindlustusandja jaoks edasi. Teiseks lahenduseks on kasutada esitusviisi puhul tasandavat lähenemisviisi, et leevendada volatiilsust, mis võib tekkida standardi IFRS 9 rakendamisel enne uue kindlustuslepingute standardi rakendamist.

Ettevõtte kavatseb kindlustusandjana rakendada standardi IFRS 9 vastuvõtmise ajutist vabastust ja rakendada see koos IFRS 17-ga aastal 2021.

**IFRS 15 „Tulu kliendilepingutest“** - Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Uues standardis antakse raamistik, mis asendab senised IFRS standardites antud juhised tulu kajastamiseks. Ettevõtte võtavad kasutusele viieastmelise mudeli, et kindlaks määrata, millal ja millises summas tulu kajastada. Uue mudeli kohaselt tuleb tulu kajastada siis (või sel ajal), kui ettevõtte annab kliendile üle kontrolli kaupade või teenuste üle ning sellises summas, mida ettevõtte loodab nende kaupade või teenuste eest saada. Sõltuvalt sellest, kas on täidetud teatud kriteeriumid, kajastatakse tulu:

- aja jooksul ja viisil, mis kajastab ettevõtte tulemusi või
- ajahetkel, kui kontroll kaupade või teenuste üle antakse üle kliendile.

Standardis IFRS 15 kehtestatakse ka põhimõtted, mida ettevõtte peavad järgima kvalitatiivse ja kvantitatiivse informatsiooni avalikustamisel, mis annab raamatupidamise aruande kasutajatele kasulikku teavet klientidega sõlmitud lepingutest tuleneva tulu ja rahavoogude olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse kohta.

Tulenevalt ettevõtte äritegevuse olemusest ja tema poolt teenitava tulu liikidest ettevõtte tulu ajastamine ja mõõtmine standardi IFRS 15 rakendamisel ei muutu.

**IFRS 16 „Rendilepingud“** - Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2019 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine, kui ettevõtte rakendab ka standardit IFRS 15.

IFRS 16 asendab standardi IAS 17 „Rendilepingud“ ja sellega seotud tõlgendused. Standard likvideerib rentnike jaoks praeguse kaht liiki arvestuse mudeli ja nõuab selle asemel, et ettevõtte kajastaksid enamikku rendilepingutest ühtse mudeli alusel bilansis, likvideerides kasutus- ja kapitalirendi eristamise.

Standardi IFRS 16 alusel on leping rendileping või sisaldab rendilepingut, kui sellega antakse üle õigus mingi vara kasutamist teatud ajavahemikul tasu eest kontrollida. Selliste lepingute puhul nõuab uus mudel rentnikult kasutusõiguse alusel kasutatava vara ja rendikohustuse kajastamist. Kasutusõiguse alusel kasutatavat vara amortiseeritakse ja kohustuse pealt arvestatakse intressi. Selle tulemuseks on enamiku rendilepingute jaoks kulumuster, mille puhul suurem osa kulust kajastatakse lepingu alguses, ja seda isegi siis, kui rentnik maksab jätkuvalt igal aastal ühesuguse suurusega renditasusid.

Uus standard kehtestab rentnikele mitmeid piiratud ulatusega erandeid, mille hulka kuuluvad:

- rendilepingud, mille rendiperiood on 12 kuud või lühem ja mis ei sisalda ostuoptioone ja
- rendilepingud, mille alusvara väärtus on madal (väheolulised rendilepingud).

Rendileandja arvestuspõhimõtted uue standardi rakendamisest suures osas ei muutu ja jätkuvalt tehakse vahet kasutus- ja kapitalirendil.

Ettevõtte hinnangul mõjutab uus standard vähesel määral ettevõtte finantsandmeid, kuna Compensal on sõlmitud kontoriruumide kasutusrendilepinguid.

**IFRS 17 „Kindlustuslepingud“** - Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2021 või hiljem; rakendatakse edasiulatavalt. Lubatud on varasem rakendamine. Pole veel heaks kiidetud Euroopa Liidu poolt

IFRS 17 vahetab välja standardi IFRS 4, mis võeti 2004. aastal kasutusele ajutise standardina. IFRS 4 on võimaldanud ettevõtetel jätkata kindlustuslepingute arvestamist siseriiklike raamatupidamisstandardite alusel, mistõttu erinevaid lähenemisviise on palju.

IFRS 17 lahendab standardi IFRS 4 põhjustatud võrdlusprobleemid, sest nõuab, et kõikide kindlustuslepingute arvestus toimuks järjepidevalt ühtmoodi, mis on kasulik nii investoritele kui ka kindlustusettevõtetele. Kindlustuskohustusi hakatakse soetusmaksumuse asemel arvestama hoopis jooksvas väärtuses.

Compensa hinnangul mõjutab uus standard esmakordsel rakendamisel oluliselt Compensa raamatupidamise aruannet, sest muutuvad oluliselt kindlustuslepingute kajastamise alused. Standardist tulenevate mõjude leidmiseks ning uue standardi rakendamiseks on Grupi tasandil algatatud töögrupp, mis viib läbi mõjude analüüsi ning töötab välja printsiibid standardi rakendamiseks alates aastast 2021.

**Iga-aastased IFRS-i edasiarendused 2014-2016** - Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2018

IFRS-i edasiarendused (2014-2016) sisaldavad standarditesse tehtud kolme muudatust. Peamised muudatused tehti selleks, et:

- kustutada esmakordsetele rakendajatele kehtestatud lühiajalised vabastused (IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“), mis on muu hulgas seotud standardi IFRS 7 „Finantsinstrumendid – avalikustatav teave“ (finantsvarade võrreldav avalikustatav teave ja üleandmine) ja standardi IAS 19 „Hüvitised töötajatele“ üleminekusätetega. Vabastused kustutati, sest need kohaldusid vaid möödunud aruandeperioodidele;
- selgitada, et otsus standardi IAS 28 „Investeeringud sidusettevõtetesse ja ühisettevõtmistesse“ puhul kapitaliosaluse meetodit mitte kohaldada tuleb teha iga sidusettevõtte või ühisettevõtmise kohta eraldi selle sidusettevõtte või ühisettevõtmise esmakordsel kajastamisel.

Compensa aruannet need muudatused ei mõjutanud.

## **Lisa 2 Juhtkonna hinnangud, mida kasutatakse raamatupidamisarvestuses**

### **2.1. Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud**

Finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste juhtkonnapoolsete raamatupidamisarvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all. Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud.

## 2.2. Kohustuste piisavuse test

Kontrollimaks kindlustustehnilistes äriplaanides ettenähtud metoodika alusel arvatud kindlustustehniliste eraldiste piisavust on viidud läbi kohustuste piisavuse test. Testi aluseks on kindlustuslepingutest tulenevate rahavoogude (preemiate laekumine, lepingute lõppemisest ja katkestamisest tulenevad väljamaksed, kahjude väljamaksed, kulud) prognoos kogu kindlustusportfelli ulatuses.

Rahavoogude prognoosimisel on võetud arvesse kindlustuslepingute katkestamise, preemiate alalaekumise, suremuse ja invaliidistumise määrad, mis olid välja arvatud olemasoleva portfelli statistiliste näitajate alusel toodete ja lepinguaastate lõikes. Elukindlustuslepingute garanteeritud intress jääb vahemikku 0% kuni 4%.

Elukindlustuslepingute kohustuste piisavuse hindamiseks leiti tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus kasutades riskivaba tulumäärana/tulukõverana euroala AAA reitinguga valitsusvõlakirjade korrigeeritud tootluskõverat. Korrigeerimisel nihutati riskivaba tootluskõverat +0,35 protsendipunkti võrra, võttes arvesse Läti-Leedu riigivõlakirjade keskmist intressitaseme vahet võrreldes Saksamaa riigivõlakirjadega.

Juhul, kui antud testiga hinnatud kohustuste väärtus on suurem kui kehtivate arvestuspõhimõtete alusel leitud kohustused, suurendatakse kohustusi ja sellega kaasnev kahjum kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

2017. aasta lõpu seisuga läbiviidud testi tulemusena suurendati elukindlustuslepingute bilansilist kohustust 3 448 tuhande euro võrra (2016. aastal testi tulemusel suurendati kohustust 443 tuhande euro võrra).

Juhtkond testis kohustuste piisavuse testi alusel saadud hinnanguliste kohustuste tundlikkust diskontomäära muutuste suhtes (kuna ettevõtte juhtkonna hinnangul omab see kohustuste adekvaatsuse testi tulemustele kõige suuremat mõju), nihutades korrigeeritud tootluskõveraid +/-50bp. Sensitiivsustesti tulemused on esitatud alljärgnevas tabelis:

	<b>Muutus eeldustes</b>	<b>Mõju kasumile</b>
Diskontomäära muutus	-50 bp	2 573 TEUR
Diskontomäära muutus	+50 bp	-2 366 TEUR

Lisaks mõjutavad kohustuste adekvaatsuse testi tulemust, aga juhtkonna hinnangul juba oluliselt vähemal määral, tuleviku rahavoogude prognoosimisel tehtavad eeldused suremuse, lepingute maksevabaks muutumise ja lepingute halduskulude kohta.

## 2.3. Kasumijaotamise põhimõtted

Kõik kasumiosalusega kindlustuslepingud osalevad kasumiosaluses vastavalt kindlustuslepingu jõusolnud ajale. Iga kindlustuslepingu eraldisse lisatakse kalendriaasta lõpus kasumiosa, võttes arvesse tegelike ja arvestuslike suuruste – investeringutulu, suremus, kulud, kahjus – vahe. Majandusaasta lõpus teeb Compensa juhatuse ettepaneku nõukogule lisakasumi jaotamise kohta kindlustusvõtjatele. Nõukogu otsustab lõpliku lisakasumi suuruse. Lisakasum, mis on juba klientide kindlustuslepingute eraldisele lisatud, eraldisest enam tagasi arvestada ei saa ja osaleb järgnevate aastate intressiarvestuses. Eelnevatel kindlustusaastatel kindlustuslepingule määratud boonuste suurus (määr) ei tekita ettevõttele kohustust ega loo kindlustusvõtjale eeldust järgnevatel aastatel makstava boonuse suuruse (määr) osas.

Lisaks võib Compensa moodustada boonuste eraldise, mis on kirjeldatud punktis 1.15, kuid see ei ole seotud konkreetsete kindlustuslepingutega.

## 2.4. Edasilükkunud tulumaksuvara

Edasilükkunud tulumaksuvara kujutab endast summat, mille võrra on võimalik katta kasumi maksustamisel tulevikus arvestatud tulumaksu ning seda võidakse kajastada ettevõtte bilansis. Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse eeldatava maksusoodustuse ulatuses. Tulevane maksustatav

kasum ja eeldatav maksusoodustus põhinevad juhtkonna poolt koostatud keskmise tähtajaga äriplaanel. Äriplaan põhineb juhtkonna põhjendatud ootustel, arvestades parimat hinnangut tulevaste perioodide kohta.

## 2.5. Immateriaalse põhivara kaetava väärtuse hindamine

Immateriaalne põhivara sisaldab firmaväärtust, mis tekkis seoses tütarettevõtete soetamisega. Vastavalt IAS 36 tuleb igal bilansipäeval hinnata raha genereerivate üksuste kaetavat väärtust, millele firmaväärtus on allokeeritud. Olulised punktid firmaväärtuse kaetava väärtuse hindamisel on ettevõtte prognoositavad tuleviku rahavood ning nende muutus võrreldes algselt planeerituga.

Juhtkonna hinnangul on firmaväärtuse kaetav väärtus suurem (või vähemalt võrdne) nende bilansilisest maksumusest (vt. Lisa 15).

## **Lisa 3 Riskide juhtimine**

Compensa kasutab riskide juhtimiseks riskijuhtimissüsteemi. Riskijuhtimissüsteem on juhtimissüsteemi osa ning see hõlmab strateegiaid, protsesse ja ettevõttesisest aruandlust, mis on vajalikud kõigi oluliste riskide tuvastamiseks, mõõtmiseks, pidevaks jälgimiseks, juhtimiseks ja aruandluse korraldamiseks. Riskijuhtimise korraldamine on juhatuse vastutusel, kuid igapäevaselt täidavad riskijuhtimise funktsiooni kohustusi riskijuht ja vastutav aktuaar. Compensa riskijuhtimissüsteem on vastavuses seadusandluse ning VIG grupi-üleste standardite ja nõudmistega.

Igapäevaselt toetavad riskijuhtimist isiku-põhine õiguste ja sisekontrolli süsteem. Compensa töötajad on valdavalt pikaajalise tööstaažiga, mis tagab hea kindlustustoodete, protsesside ning kasutatava tarkvara tundmise. Vähemalt kord aastas viiakse Compensas läbi riskihindamine (*Risk inventory*) ning samaaegselt ka sisekontrolli süsteemi efektiivsuse hindamine.

Riskistrateegia on ühitatud äristrateegiaga ja tagab efektiivse riskijuhtimise, et toetada ettevõtte solventsust ja tõhusat riskide teadliku juhtimist. Compensa riskistrateegia hõlmab endas olulisi riskilimiite seoses praeguse ja ettevaatava solventsuse positsiooniga. Need näitajad on oluliseks sisendiks edasiste riskijuhtimise protsesside ning samuti oma riskide ja maksevõime hindamise (ORSA) jaoks.

Eeltoodud hinnangute tulemusi arutatakse juhatuse tasandil ning tulemustega arvestatakse äriplaanide koostamisel ja igapäevaste juhtimisalaste otsuste vastuvõtmisel. Samuti kuuluvad hinnangute tulemused raporteerimisele VIG grupi riskijuhtimise funktsiooni ning ettevaatava oma riskide hindamise (ORSA põhimõtete alusel) tulemused kuuluvad lisaks eelnevale arutamisele ka Compensa nõukogu tasandil.

Käesolevas aastaaruandes on kirjeldatud alljärgnevate olulisemate riskide juhtimine:

- Kindlustusrisk
- Tururisk
- Krediidirisk
- Likviidsusrisk
- Operatsioonirisk

### 3.1. Kindlustusrisk

Compensa sõlmib oma äritegevuse käigus lepinguid, mis kannavad kindlustusriski üle kindlustusvõtjalt kindlustusandjale, mille käigus võib tekkida kahjumi teenimise risk või risk, et kindlustuskohustuste väärtus muutub etteaimamatult ebapiisava hindamise või eraldiste moodustumise valed eelduste tõttu. See võib juhtuda, kui kindlustusjuhtumite sagedus või üksikjuhtumite suurus ületab Compensa ootusi ja eeldusi. Kindlustusjuhtumite esinemine on juhuslik ja seetõttu erineb kahjude ja nõuete suurus üksikaastate lõikes statistilisi tehnikaid kasutades loodud eeldusest.

Mida suurem on sarnase riskiga kindlustuslepingute portfell, seda väiksem on eelduslikult tegeliku tulemuse erinevus statistilisest arvestuslikust eeldusest. Lisaks sellele on suurema riskide varieerimise

tulemusel ühesuunaliste sündmuste esinemise tõenäosus ja seeläbi kogu portfelli risk tervikuna väiksem.

Compensa pakub garanteeritud intressiga ja investeerimisriskiga tooteid ning lisaks tervisekindlustust Läti ja Leedu filiaalides. Garanteeritud intressiga tooted jagunevad riskielukindlustuseks (riski- ja laenukindlustus) ja kogumiskindlustuseks (kogumis-, laste- ja pensionikindlustus). Investeerimisriskiga tooted on kogumiskindlustused (kogumis-, laste- ja pensionikindlustus). Põhikindlustustele on võimalik juurde sõlmida lisakindlustusi (kriitilised haigused, püsiv invaliidsus ja õnnetusjuhtumijärgne surmajuhtumi, püsiva invaliidsuse ja ajutise töövõimetuse kindlustus). Vastavalt tootetingimustele võivad kliendid valida sobiva kindlustusmakse summa ja maksesageduse. Tootetingimused lubavad klientidele kõrvalekaldeid lepingujärgsest maksegraafikust.

Kindlustuslepingute puhul, milles kindlustusjuhtumi toimumise aluseks on surm või ellujäämine, on suurimateks riski mõjutajateks kindlustusvõtjate elustiili muutused, samuti suitsetamise ja alkoholi tarbimise tase ning kehalise aktiivsuse ja liikumise väärtustamine. Samuti mõjutab riski hariduse, tervishoiu ja sotsiaalse kindlustatuse taseme ning tegevusalade muutumine.

Compensa võtab kasutusele uued suremus- ja tariifitabelid juhul, kui kasutusel olevate tabelite alusel leitud tariifid ei kata piisaval määral kindlustusriske.

Compensa kontrollib ja juhib kindlustusrisiki läbi riskijuhtimise (*underwriting*) protseduuride. Kõrgendatud kontsentratsiooni osas on Compensa kehtestanud piirangud riskide võtmisele. Compensa on rakendanud meditsiinilise kontrolli nõuet kindlustusvõtjatele sõltuvalt kindlustatud isiku vanusest ja kindlustussummast. Lisaks tasakaalustab Compensa portfelli tervikrisiki läbi suremus- ja ellujäämisrisiki kandvate lepingute tasakaalus hoidmise.

Compensa on lisaks eelnevale piiritlenud enda osaluse üksikjuhtumi maksimaalse kahju osas läbi edasikindlustuslepingu. Kõik kahjud, mis ületavad 30 000 eurot, kuuluvad hüvitamisele edasikindlustusandja poolt.

Ebakindlus tuleviku väljamaksete ja laekumiste osas tuleneb pikaajaliste lepingute puhul prognoosimatutest muutustest üldise suremuse ja kindlustusvõtjate käitumistavade osas.

Compensa kasutab suremuse arvestamisel baastabelitena Eesti, Läti ja Leedu Statistikaametite poolt väljastatavaid rahvastikustatistika suremustabeleid ja Soome pensionikindlustusturu statistikal põhinevat suremustabelit, mis Compensa juhtkonna hinnangul peegeldavad ettevõtte tegevuskeskonna ja kliendibaasiga kaasnevaid riske adekvaatselt.

Tervisekindlustuse müük on viimastel aastatel kasvanud, sõlmitud on palju suhteliselt väikese kindlustussummaga lepinguid, mille puhul potentsiaalne kahju kindlustatu kohta on väga väike. Seetõttu Compensa ei hinda riskikontsentratsiooni kõrgeks. Maksimaalne kindlustuskohustus riikide lõikes:

eurodes	Läti	Leedu	Kokku
31.12.2016	56 688 164	28 334 503	85 022 667
31.12.2017	55 257 258	31 297 992	86 555 250

Kindlustusrisiki alla kuulub ka sõlmitud kindlustuslepingute katkemisega seotud risk. Tuleviku rahavood võivad olla, kas väiksemad lepingukohastest maksetest või võivad toimuda mitmetähtaegselt. Üldine majanduskliima halvenemine põhjustab klientide säästmisvõime vähenemist ja suurendab eelpool nimetatud riski.

Compensa juhtkond analüüsib tuleviku rahavoogude laekumise tõenäosust ja võtab kasutusele meetmed suurendades tähelepanu kliendihalduse osas leidmaks klientide makseraskustele lahendusi. Tulenevalt rahavoogude muutusest teeb juhtkond korrektiivse ka ettevõtte juhtimises ning tulevikuplaanides.

### 3.2. Tururisk

Tururisk on kahjumi teenimise risk või risk, et finantsseisund muutub etteaimamatult, mis tuleneb otseselt või kaudselt varade, kohustuste ja finantsinstrumentide turuhindade taseme kõikumisest. Tururisk koosneb intressimäära riskist, valuutariskist ja muust hinnariskist.

Tururisk on peamiselt seotud garanteeritud intressimääraga kindlustus- ja investeerimislepingute varade investeerimisega ning väljendub selles, et muutuvate intressimäärade tõttu intressitulu ja finantsinvesteeringute müügist saadud raha ei ole piisav lepingutest tulenevate kohustuste katmiseks. Garanteeritud intressimääraga lepingute rahavood on toodud punktis Likviidsusrisk.

Tururiski juhtimiseks on Compensa välja töötanud investeerimispoliitika, milles fikseeritakse investeerimisstrateegia, põhimõtted investeeringuteks erinevatesse varaklassidesse, riskianalüüsi teostamine ning kontroll. Samuti jälgitakse seadusest tulenevaid nõudeid ning piiranguid seotud varade investeerimisel. Seotud varaks loetakse vara, mille väärtus peab vastama kindlustusandja kindlustustehniliste eraldiste ja finantskohustuste suurusele.

Investeeringupoliitikat vaadatakse läbi vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui üks kord aastas.

### 3.3. Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumendi õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu. Ujuva intressimääraga võlakirjade õiglase väärtus praktiliselt ei muutu seoses intressimäärade languse või tõusuga. Ujuva intressimääraga võlakirjadel on rahavoogude risk, et intressimäärade languse tõttu väheneb intressitootlus. Intressitootluse vähenemine varadelt olukorras, kus intressikohustused jäävad samaks, omab negatiivset mõju Compensa kasumile. Fikseeritud intressimääraga võlakirjade intressitootlusele ja rahavoogudele turu intressimäärade muutus mõju ei avalda. Küll aga mõjutab muutus võlakirjade õiglast väärtust. Aruandeperioodil olid Compensal kõik võlakirjad fikseeritud intressimääraga. Võlakirjadest tekkivad rahavood ja avatus riskile on toodud punktis 3.7

Lunastustähtajani hoitavate investeeringute geograafiline jaotus:

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Poola	7 928 217	8 692 537
Leedu	6 739 725	6 961 237
Prantsusmaa	5 642 744	5 620 779
Austria	5 523 471	4 590 396
Läti	5 114 462	7 766 913
Luksemburg	4 247 780	0
Slovakkia	4 124 580	4 409 895
Euroopa Liidu institutsioonid	4 074 572	6 332 320
Sloveenia	3 628 340	3 617 186
Eesti	2 555 368	2 480 324
Holland	2 471 905	0
Belgia	2 258 770	2 286 917
Tšehhi	1 786 481	1 794 437
Supranatsionaalsed	1 604 203	1 598 842
Saksamaa	1 585 577	2 788 125
Muud riigid	4 536 123	4 264 751
<b>KOKKU</b>	<b>63 822 320</b>	<b>63 204 659</b>



Müügivalmis finantsvarade geograafiline jaotus:

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Holland	13 128 247	4 149 457
Prantsusmaa	11 245 287	10 571 284
Läti	8 844 471	4 402 520
Taani	7 835 958	2 799 917
Suurbritannia	7 371 280	7 249 592
Slovakkia	7 162 454	6 333 473
Leedu	6 959 758	3 284 098
Poola	6 510 013	6 950 766
Austria	6 456 611	4 572 183
Saksamaa	5 780 133	6 442 400
Hispaania	5 232 230	5 144 462
USA	4 721 447	6 373 444
Tsehi	3 833 417	3 971 303
Luksemburg	3 826 092	1 389 773
Belgia	3 591 936	3 647 832
Rootsi	2 639 821	1 563 573
Austraalia	2 296 562	2 236 680
Iirimaa	2 209 519	1 037 950
Euroopa Liidu institutsioonid	1 827 263	2 320 773
Itaalia	1 327 791	1 368 426
Eesti	1 044 001	1 027 080
Muud riigid	3 201 985	3 452 169
<b>KOKKU</b>	<b>117 046 276</b>	<b>90 289 155</b>

Intressimäärade muutus +/- 1,0 protsendipunkti võrra tooks kaasa müügivalmis finantsvarades kajastatud võlakirjaportfelli väärtuse muutuse vastavalt 11,9/-11,1 miljonit eurot, mis avaldaks mõju omakapitalile. Intressimäärade muutus ei avalda mõju kasumiaruandele.

### 3.4. Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursside muutuse tõttu.

Eestis ja Leedus sõlmitud kindlustuslepingud on sõlmitud eurodes ning nende kattevarad on samuti investeeritud eurodes.

Enamus Compensa poolt Lätis sõlmitud kindlustuslepingutest on sõlmitud eurodes. Nimetatud lepingute kattevarad on investeeritud eurodes. Lätis on sõlmitud kindlustuslepinguid ka USA dollarites. Kohustused klientide ees, mis on võetud USA dollarites, moodustavad alla 1% elukindlustuse tehnilisest eraldisest (2016. alla 1%) ja varad USA dollarites katavad kohustusi. 2017. aastal on ettevõtte teinud investeeringuid finantsinstrumentidesse, mis on USA dollarites.

Euro vahetuskursi muutumine +/- 1% võrra euroga mitte fikseeritud kursiga valuutade suhtes oleks bilansipäeva seisuga muutnud ettevõtte kasumit +/- 392 012 euro võrra (seisuga 31.12.2016 oleks muutnud kasumit +/- 2 134 euro võrra).

Avatud valuutaposisioonidest annab ülevaate järgmine tabel:

SEISUGA 31.12.2017	EUR	USD	DKK	GBP	KOKKU
eurodes					
<b>Valuutariski kandvad varad</b>					
<b>Finantsinvesteeringud</b>					
Aktsiad ja fondiosakud kajastatud õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande	60 889 985	33 744	0	123 542	61 047 270
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	63 654 640	167 681	0	0	63 822 320
Müügiootel finantsvara	112 024 197	0	5 022 079	0	117 046 276
Laenud ja nõuded	20 383 666	5 484	186 351	0	20 575 501
<b>Finantsinvesteeringud kokku</b>	<b>256 952 487</b>	<b>206 909</b>	<b>5 208 429</b>	<b>123 542</b>	<b>262 491 367</b>
Raha ja raha ekvivalendid	4 682 247	92 068	18 509	1 525	4 794 349
<b>Valuutariski kandvad varad kokku</b>	<b>261 634 734</b>	<b>298 977</b>	<b>5 226 938</b>	<b>125 067</b>	<b>267 285 716</b>
<b>Valuutariski kandvad kohustused</b>					
Allutatud laen	2 000 000	0	0	0	2 000 000
Kohustused edasikindlustuslepingutest	77 033	0	0	0	77 033
Kohustused kindlustuslepingutest	153 855 191	152 070	0	0	154 007 261
Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest	36 105 090	0	0	0	36 105 090
Finantskohustused investeerimislepingutest	47 821 034	0	0	0	47 821 034
Muud kohustused	4 360 904	0	0	0	4 360 904
<b>Valuutariski kandvad kohustused</b>	<b>244 219 252</b>	<b>152 070</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>244 371 321</b>
<b>AVATUD VALUUTAPOSITSIOON</b>	<b>17 415 482</b>	<b>146 907</b>	<b>5 226 938</b>	<b>125 067</b>	<b>22 914 394</b>

SEISUGA 31.12.2016	EUR	USD	GBP	KOKKU
eurodes				
<b>Valuutariski kandvad varad</b>				
<b>Finantsinvesteeringud</b>				
Aktsiad ja fondiosakud kajastatud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande	49 212 840	122 853	63 313	49 399 006
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	63 013 661	190 998	0	63 204 659
Müügivalmis finantsvara	90 289 156	0	0	90 289 156
Laenud ja nõuded	15 238 667	5 252	0	15 243 919
<b>Finantsinvesteeringud kokku</b>	<b>217 754 324</b>	<b>319 103</b>	<b>63 313</b>	<b>218 136 740</b>
Raha ja raha ekvivalendid	7 042 424	14 913	0	7 057 337
<b>Valuutariski kandvad varad kokku</b>	<b>224 796 748</b>	<b>334 016</b>	<b>63 313</b>	<b>225 194 076</b>
<b>Valuutariski kandvad kohustused</b>				
Allutatud laen	2 000 000	0	0	2 000 000
Kohustused edasikindlustuslepingutest	35 273	0	0	35 273
Kohustused kindlustuslepingutest	123 903 091	187 814	0	124 090 905
Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest	28 674 785	0	0	28 674 785
Finantskohustused investeerimislepingutest	46 314 428	0	0	46 314 428
Muud kohustused	4 749 216	0	0	4 749 216
<b>Valuutariski kandvad kohustused kokku</b>	<b>205 676 794</b>	<b>187 814</b>	<b>0</b>	<b>205 864 608</b>
<b>AVATUD VALUUTAPOSITSIOON</b>	<b>19 119 954</b>	<b>146 202</b>	<b>63 313</b>	<b>19 329 469</b>

### 3.5. Muu hinnarisk

Muu hinnarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuhindade muutumise tõttu. Hinnariskist on mõjutatud Compensa enda investeerimisportfellis olevad aktsiad ja fondiosakud (vt. Lisa 18), mida kajastatakse õiglasel väärtusel läbi kasumiaruande. Hinnariskile avatud positsioonidest moodustavad vaid 11,9% investeringud otse aktsiatesse (inglise keeles: *single stocks*) ja 88,1% investeringud fondidesse. Aktsiate otseinvesteeringute geograafiline jagunemine on toodud alljärgnevas tabelis.

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Eesti	200 059	318 651
Saksamaa	188 318	110 572
Soome	82 786	64 945
Hispaania	81 992	29 900
Leedu	172 748	76 440
Itaalia	67 768	71 514
Läti	73 778	39 750
Suurbritannia	37 240	63 313
Šveits	25 294	25 926
Rootsi	100 962	38 340
Ameerika Ühendriigid	46 100	33 550
Prantsusmaa	21 984	22 178
<b>KOKKU</b>	<b>1 099 028</b>	<b>895 079</b>

Fondide jagunemine fonditüübi ja geograafilise piirkonna järgi on esitatud järgmises tabelis.

SEISUGA 31.12.2017	Globaalne	Euroopa	USA	Venemaa	Aasia	Kokku
Aktsiafondid	278 603	310 070	23 813	41 454	117 026	770 966
Segafondid	3 780 642	0	0	0	0	3 780 642
Võlakirjafondid	282 505	0	8 450	0	0	290 955
Kinnisvarafondid	0	3 256 823	0	0	0	3 256 823
<b>KOKKU</b>	<b>4 341 750</b>	<b>3 566 893</b>	<b>32 263</b>	<b>41 454</b>	<b>117 026</b>	<b>8 099 386</b>

SEISUGA 31.12.2016	Globaalne	Euroopa	USA	Venemaa	Aasia	Kokku
Aktsiafondid	2 151 774	419 329	126 949	68 409	42 839	2 809 301
Segafondid	771 835	261 843	0	0	0	1 033 678
Võlakirjafondid	25 236	38 578	0	0	0	63 814
Kinnisvarafondid	0	2 687 595	0	0	0	2 687 595
<b>KOKKU</b>	<b>2 948 846</b>	<b>3 407 344</b>	<b>126 949</b>	<b>68 409</b>	<b>42 839</b>	<b>6 594 387</b>

Aktsiate ja fondide turuhinna muutus 1% võrra muudaks Compensa kasumit vastavalt +/- 91 984 euro võrra (vastav näitaja 2016. aastal +/- 74 895 eurot).

### 3.6. Krediidirisk

Krediidirisk on kahjumi teenimise risk või risk, et finantsseisund muutub etteaimamatult, mis tuleneb nende väärtpaperiemitentide, vastaspoole ja võlgnike krediidireitingu kõikumistest, kellega Compensa puutub kokku vastaspoole maksejõuetuse riski või kontsentratsiooniriski raames.

Compensa krediidirisk on seotud eelkõige investeerimisega võlainstrumentidesse, samuti ka edasi-kindlustusega. Compensa on sõlminud edasikindlustuslepingu emattevõtja kontserni kuuluva

edasikindlustusandjaga VIG RE ja täiendavalt ka proportsionaalse õnnetusjuhtumi edasikindlustuslepingu emaettevõtjaga (VIG). Mõlema ettevõtte krediitreitingud on Standard & Poor's järgi A+.

Edasi kindlustatakse kõik iseseisvad õnnetusjuhtumi kindlustused ja lisakindlustustena sõlmitud õnnetusjuhtumi kindlustused. Compensa ei hinda edasikindlustusega seotud krediidiriski kõrgeks.

Investeeringutega seotud finantsriski juhitakse investeerimispoliitikaga, kus on määratud piirangud minimaalselt lubatud reitinguga võlainstrumentide soetamiseks. Vastavalt poliitikale on lubatud soetada võlakirju peamiselt minimaalse reitinguga A (Standard & Poor's) võlakirju. Piiratud koguses on lubatud soetada ka minimaalse reitinguga BBB (Standard & Poor's) võlakirju. Ostmise hetkel on reitingud olnud vastavuses kehtestatud poliitikaga, kuid seoses Euroopas seni kestvatest majandusraskustest tingituna on mitmeid reitinguid langetatud. Compensa jälgib ja analüüsib pidevalt muutuseid olemasolevate võlakirjade reitingutes ja vajadusel teeb muudatusi portfelli struktuuris.

Krediidiriskile avatud finantsvarad:

SEISUGA 31.12.2017	AAA	AA	A	BBB	BB	B	reitinguta	KOKKU
eurodes								
<b>Võlainstrumendid</b>								
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	10 157 019	16 676 733	30 638 459	6 350 108	0	0	0	<b>63 822 320</b>
Müügivalmis finantsvara	8 303 063	18 348 892	53 375 044	34 284 242	2 735 035	0	0	<b>117 046 276</b>
Laenud ja nõuded	356 626	9 655 407	2 556 880	646 340	45 974	0	7 314 275	<b>20 575 501</b>
<b>Võlainstrumendid kokku</b>	<b>18 816 708</b>	<b>44 681 033</b>	<b>86 570 383</b>	<b>41 280 691</b>	<b>2 781 008</b>	<b>0</b>	<b>7 314 275</b>	<b>201 444 097</b>
Raha ja raha ekvivalendid	0	1 254 311	1 312 566	0	0	0	2 227 472	<b>4 794 349</b>
<b>KOKKU FINANTSVARAD</b>	<b>18 816 708</b>	<b>45 935 344</b>	<b>87 882 948</b>	<b>41 280 691</b>	<b>2 781 008</b>	<b>0</b>	<b>9 541 747</b>	<b>206 238 446</b>
SEISUGA 31.12.2016	AAA	AA	A	BBB	BB	B	reitinguta	KOKKU
eurodes								
<b>Võlainstrumendid</b>								
Lunastustähtajani hoitavad investeeringud	7 764 938	15 815 532	32 584 743	6 800 471	238 975	0	0	<b>63 204 659</b>
Müügivalmis finantsvara	2 739 985	14 461 039	39 380 067	32 186 069	0	1 521 995	0	<b>90 289 156</b>
Laenud ja nõuded	126 729	7 874 141	4 166 480	593 231	45 148	0	2 438 190	<b>15 243 919</b>
<b>Võlainstrumendid kokku</b>	<b>10 631 653</b>	<b>38 150 713</b>	<b>76 131 290</b>	<b>39 579 771</b>	<b>284 123</b>	<b>1 521 995</b>	<b>2 438 190</b>	<b>168 737 734</b>
Raha ja raha ekvivalendid	0	5 488 332	1 356 669	0	0	0	212 335	<b>7 057 337</b>
<b>KOKKU FINANTSVARAD</b>	<b>10 631 653</b>	<b>43 639 045</b>	<b>77 487 959</b>	<b>39 579 771</b>	<b>284 123</b>	<b>1 521 995</b>	<b>2 650 525</b>	<b>175 795 071</b>

Tabel väljendab maksimaalsele krediidiriskile avatust. Reitinguta varade hulgas on põhiliselt nõuded klientidele ja ettevõtetele.

3.7. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, millega Compensa ei ole võimeline realiseerima investeringuid ja muid varasid, et vajaduse korral täita finantskohustusi.

Juhtkonna hinnangul on Compensa likviidsusrisk väga madal, kuna järgmise kahe aasta prognoositavad rahavood kindlustustegevusest on positiivsed. Lisaks investeerib ettevõtte finantsinstrumentidesse, mida on vajadusel võimalik realiseerida kolme tööpäeva jooksul.

Alljärgnevas tabelis on toodud olemasolevate varade ja kohustuste oodatavad rahavood. Kohustuste rahavoogudes kajastuvad kehtivate garanteeritud intressiga lepingute ja nendega seotud lisakindlustuste rahavood kuni lepingute lõppemiseni. Tulevikus lepingutelt genereeritavad rahavood investeeritakse jooksvalt vastavalt Compensas kehtivatele investeerimis põhimõtetele (tulevikus tehtavad investeringud ja nendest tulenevad rahavood ei kajastu tabelis).

SEISUGA 31.12.2017	Diskonteerimata rahavood					
eurodes	Bilansiline väärtus	1 aasta	2-3 aastat	4-6 aastat	7-9 aastat	Üle 9 aasta
<b>Võlainstrumendid</b>						
Lunastustähtajani hoitavad investeringud*	64 983 951	5 419 116	7 530 558	12 555 682	16 315 713	38 506 183
Müügivalmis varad*	118 819 105	3 555 928	10 669 171	21 391 235	32 177 933	69 444 343
Laenud ja nõuded	17 641 042	24 603 487	89 026	133 999	856 180	0
<b>Võlainstrumendid kokku</b>	<b>201 444 097</b>	<b>33 578 531</b>	<b>18 288 755</b>	<b>34 080 916</b>	<b>49 349 826</b>	<b>107 950 525</b>
Aktsiad ja fondiosakud	61 047 270	61 047 270	0	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid	4 794 349	4 794 349	0	0	0	0
<b>FINANTSVARAD KOKKU</b>	<b>267 285 716</b>	<b>99 420 150</b>	<b>18 288 755</b>	<b>34 080 916</b>	<b>49 349 826</b>	<b>107 950 525</b>
Allutatud laen	2 000 000	2 110 000	0	0	0	0
Kohustused garanteeritud intressiga toodetest**	178 787 197	-6 525 382	-6 566 787	4 692 474	10 900 159	212 502 245
Finantskohustused investeerimisriskiga toodetest***	52 229 059	52 229 059	0	0	0	0
Finantskohustused lühiajalistest kindlustustoodetest	6 917 129	6 917 129	0	0	0	0
Kohustused edasikindlustuslepingutest	77 033	77 033	0	0	0	0
Muud kohustused	4 427 040	4 427 040	0	0	0	0
<b>FINANTS-KOHUSTUSED KOKKU</b>	<b>244 437 457</b>	<b>59 234 878</b>	<b>-6 566 787</b>	<b>4 692 474</b>	<b>10 900 159</b>	<b>212 502 245</b>
<b>VARAD MIINUS KOHUSTUSED</b>	<b>22 848 259</b>	<b>40 185 272</b>	<b>24 855 542</b>	<b>29 388 441</b>	<b>38 449 667</b>	<b>-104 551 720</b>

SEISUGA 31.12.2016	Diskonteerimata rahavood						
	eurodes	Bilansiline väärtus	1 aasta	2-3 aastat	4-6 aastat	7-9 aastat	Üle 9 aasta
<b>Võlainstrumendid</b>							
Lunastustähtajani hoitavad investeringud*	63 204 659	4 039 810	8 097 988	12 545 068	12 846 014	42 990 398	
Müügivalmis varad*	90 289 156	3 049 928	7 538 882	16 395 618	30 017 172	50 125 195	
Laenud ja nõuded	12 314 283	11 630 410	88 916	133 810	134 374	766 534	
<b>Võlainstrumendid kokku</b>	<b>165 808 098</b>	<b>18 720 149</b>	<b>15 725 786</b>	<b>29 074 495</b>	<b>42 997 560</b>	<b>93 882 127</b>	
Aktsiad ja fondiosakud	49 399 006	49 399 006	0	0	0	0	
Raha ja raha ekvivalendid	7 057 337	7 057 337	0	0	0	0	
<b>FINANTSVARAD KOKKU</b>	<b>222 264 441</b>	<b>75 176 492</b>	<b>15 725 786</b>	<b>29 074 495</b>	<b>42 997 560</b>	<b>93 882 127</b>	
Allutatud laen	2 000 000	110 000	2 110 000	0	0	0	
Kohustused garanteeritud intressiga toodetest**	152 971 773	-7 005 639	-6 907 470	2 380 172	2 485 477	201 915 891	
Finantskohustused investeerimisriskiga toodetest***	41 771 971	41 771 971	0	0	0	0	
Finantskohustused lühiajalistest kindlustustoodetest	4 336 374	4 336 374	0	0	0	0	
Muud kohustused	4 749 216	4 749 216	0	0	0	0	
<b>FINANTS-KOHUSTUSED KOKKU</b>	<b>205 829 335</b>	<b>43 961 923</b>	<b>-4 797 470</b>	<b>2 380 172</b>	<b>2 485 477</b>	<b>201 915 891</b>	
<b>VARAD MIINUS KOHUSTUSED</b>	<b>16 435 106</b>	<b>31 214 569</b>	<b>20 523 257</b>	<b>26 694 323</b>	<b>40 512 083</b>	<b>-108 033 764</b>	

\* Lunastustähtajani hoitavate ja müügivalmis võlakirjade rahavoogude seas on kajastatud nii intressi kui põhiosa.

\*\* Positiivne rahavoog (kajastatud miinus märgiga) tuleneb sõlmitud lepingute prognoositud sissetulevast rahavoost, mis on suurem kui lepingutest tulenev välja minev rahavoog.

\*\*\* Investeerimisriskiga lepingud on seotud ilma tähtajata alusvara (investeeringute) liikumistega ja Compensal puudub likviidsusriski ka juhul kui klient lõpetab lepingu ennetähtaegselt. Seetõttu ei ole nende lepingute osas otstarbekas näidata pikemat ajalist jaotust kui üks aasta. Vastavas perioodis on näidatud ka alusvara.

### 3.8. Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on kahjumi teenimise risk ebapiisavate või ebaõnnestunud siseprotsesside, personali tegevuse või süsteemide tõttu või väliste sündmuste tagajärjel. Operatsioonirisk hõlmab ka juriidilisi riske, ent ei hõlma strateegilistest otsustest tulenevaid riske ega mainega seotud riske.

Operatsiooniriski juhtumite liigitamisel kasutatakse Compensas VIG grupi-ülelt juhtumite klassifikaatorit. Töötajate eksimuste, protsessidega kaasnevate riskide ning välise ja sisemise pettuse riski ennetamiseks kasutatakse peamiselt sisekontrolli süsteemi. Talitluspidevuse risk on maandatud ettevõtte tegevust mõjutavate ohtude kaardistamise ning talitluspidevuse planide koostamisega. IT ja tarkvara muudatuste ning liidestamise riski juhtimiseks on ettevõttes kasutusel infotehnoloogia strateegia ja kehtestatud sisemised protseduurid ja korrad.

Ettevõttes on välja töötatud operatsiooniriskide juhtumite (sh. IT intsidentide) raporteerimise kord, mis sisaldab lisaks teavitamise kohustusele ka juurpõhjuste analüüsimise ning tulevikus sarnaste juhtumite ennetamise tegevuste elluviimise kohustust.

### 3.9. Kapitali juhtimine

Ettevõtte eesmärk on kapitali juhtida nii, et oleks tagatud ettevõtte jätkusuutlikkus ning kaitstud kindlustusvõtjate ja investorite huvid.



Hoolikas kapitali planeerimine ja regulaarne jälgimine võimaldab ettevõttel varakult tuvastada kapitalipuhvri vähenemist ja võimalikke puudujääke. Kapitalijuhtimise lahutamatuks osadeks on planeerimisprotsessi ajal tehtavad finants- ja solventsusproгноosid, mis omakorda on osa ettevõtte oma riski ja maksevõime hindamise raportist. Kapitalijuhtimisel võetakse arvesse ka planeeritavaid muudatusi omavahendites.

01.01.2016 jõustusid ja ettevõtte võttis kasutusele uued kindlustustegevuse kapitalinõude arvutamise põhimõtted (Solventsus II režiim). 2016 aastast alates kehtivate põhimõtete kohaselt peab kindlustusandja vähemalt kord aastas standardvalemi, sisemudeli või osalise sisemudeli alusel tegevuse jätkuvuse printsiibist lähtudes arvutama solventsuskapitalinõude. Solventsuskapitalinõue vastab kindlustusandja omavahendite suurusele, mis võimaldab kindlustusandjal 99,5-protsendilise tõenäosusega täita järgmise 12 kuu jooksul kindlustuslepinguga võetud kohustused.

Miinumkapitalinõue vastab nõuetekohaste põhiomavahendite suurusele, millest väiksemas summas nõuetekohaste põhiomavahendite olemasolu korral oleks kindlustusandja tegevuse jätkumisel liiga kõrge oht, et kindlustusvõtjate, kindlustatute ja soodustatud isikute ees võetud kohustused jäävad täitmata.

Ettevõtte aktsiakapitali peab olema vähemalt 3,0 miljonit eurot (Kindlustustegevuse seaduse § 114 lg 1) ja miinumkapitalinõude alammäär on 6,2 miljonit eurot (Kindlustustegevuse seaduse § 82 lg 7). Kindlustustegevuse seaduses sätestatud reeglite kohaselt arvutatud miinumkapitalinõude ja omavahendite suuruse avaldab ettevõtte eraldiseisva aruandena.

Compensa aktsiakapitali suuruseks on 31.12.2017 seisuga 11 604 000 eurot (31.12.2016 seisuga oli aktsiakapitali suuruseks 11 604 000 eurot).

Seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 olid seaduses ettenähtud kapitalinõuded Compensas täidetud.

**Lisa 4 Kindlustuspreemiad**

eurodes	2017	2016		
<b>BRUTOPREEMIAD</b>				
Elukindlustuslepingud	47 311 311	45 602 437		
Tervisekindlustuslepingud	13 483 606	9 795 844		
<b>Kokku</b>	<b>60 794 917</b>	<b>55 398 281</b>		
<b>EDASIKINDLUSTUSE PREEMIAD</b>				
Garanteeritud intressiga kindlustuslepingud	-2 101 386	-1 848 080		
Investeeringurisikiga kindlustuslepingud	-68 975	-11 143		
<b>Kokku</b>	<b>-2 170 361</b>	<b>-1 859 223</b>		
<b>NETO KINDLUSTUSPREEMIAD</b>	<b>58 624 556</b>	<b>53 539 058</b>		
<b>BRUTOPREEMIADE GEOGRAAFILINE JAOTUS</b>				
<b>2016</b>	<b>Eesti</b>	<b>Läti</b>	<b>Leedu</b>	<b>Kokku</b>
Elukindlustuslepingud	12 415 352	11 434 013	21 753 072	<b>45 602 437</b>
Tervisekindlustuslepingud	0	4 198 560	5 597 284	<b>9 795 844</b>
<b>Kokku</b>	<b>12 415 352</b>	<b>15 632 573</b>	<b>27 350 356</b>	<b>55 398 281</b>
<b>2017</b>				
Elukindlustuslepingud	11 828 376	12 470 469	23 012 467	<b>47 311 311</b>
Tervisekindlustuslepingud	0	4 116 259	9 367 347	<b>13 483 606</b>
<b>Kokku</b>	<b>11 828 376</b>	<b>16 586 727</b>	<b>32 379 814</b>	<b>60 794 917</b>

Osa klientidest on otsustanud kindlustuslepingu tähtaja saabumisel sõlmida ettevõttega uus kindlustusleping. Lepingu pikendamisel sõlmitakse kliendiga uus kindlustusleping ning eelnevalt lepingust vabanenud summad suunatakse uude lepingusse ning kasumiaruandes kajastatakse preemiatulu ja hüvitise maksmine ilma et toimuks reaalselt raha liikumist ettevõttest välja. Sellest tulenevalt ei ole rahavoogude aruandes ning kasumiaruandes kajastatud hüvitised ning kogutud preemiad üheselt võrreldavad.

**Lisa 5 Investeeringutulud**

eurodes	2017	2016
<b>Finantsvaradelt õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande</b>		
Dividendid	228 121	120 767
<b>Lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt</b>		
Intressid	1 818 429	1 791 217
<b>Müügivalmis finantsvaradelt</b>		
Intressid	2 179 388	1 778 901
<b>Laenud ja nõuded</b>		
Intressid	22 952	4 312
<b>KOKKU FINANTSVARADELT</b>	<b>4 248 890</b>	<b>3 695 197</b>
Raha ja deposiitide intressid	29 329	66 700
<b>KOKKU INVESTEERIMISTULUD</b>	<b>4 278 219</b>	<b>3 761 897</b>

**Lisa 6 Netotulu investeeringute realiseerimisest**

eurodes	2017	2016
<b>Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja müügivalmis finantsvaradelt (Lisa Lisa 18 Lisa 19 ,Lisa 20 )</b>		
<b>Realiseeritud kasum (-kahjum)</b>		
Aksiad ja fondiosakud	84 794	57 359
Võlainstrumendid	-422	232 973
<b>NETO KASUM (-KAHJUM) INVESTEERINGUTE REALISEERIMISEST KOKKU</b>	<b>84 372</b>	<b>290 333</b>

Realiseeritud kasumi ja realiseeritud kahjumi all on näidatud investeeringute soetusmaksumuse ja müügihinna vahe.

**Lisa 7 Netotulu investeeringute väärtuse muutusest**

eurodes	2017	2016
<b>Finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (Lisa 18)</b>		
<b>Kasum (-kahjum) õiglase väärtuse muutusest</b>		
Aksiad ja fondiosakud (Ettevõtte investeeringud)	500 379	29 913
Investeeringuriskiga elukindluslepingutega seotud fondid	3 114 886	3 131 197
Valuutakursi muutus	-31 104	0
<b>NETOKASUM (-KAHJUM) ÕIGLASE VÄÄRTUSE MUUTUSTEST</b>	<b>3 584 162</b>	<b>3 161 110</b>

Netotulud investeeringute väärtuse muutusest on saadud finantsvaradelt õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mis on klassifitseeritud gruppi „*Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande*“ nende esmasel kajastamisel.

Investeeringute väärtuse muutuse all on näidatud väärtuse muutus aruandeaasta jooksul ehk realiseerimata kasumid ja kahjumid bilansipäeva seisuga alates kas aruandeaastal soetatud investeeringute puhul soetusmaksumuse ja bilansipäeva väärtuse vahena või eelmistel aruandeaastatel soetatud investeeringute puhul eelmise bilansipäeva ja aruandeaasta bilansipäeva väärtuse vahena.

**Lisa 8 Muud tulud (-kulud)**

eurodes	2017	2016
Muud tulud (sh. vahendustasud)	525 517	482 780
Edasikindlustuse komisjonitasud	1 178 899	907 828
Kaaskindlustuse komisjonitasud	0	-701
<b>KOKKU</b>	<b>1 704 416</b>	<b>1 389 907</b>

**Lisa 9 Esinenud nõuded netona edasikindlustusest**

Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus	2017	2016
<b>Garanteeritud intressiga kindlustuslepingud</b>		
Hüvitised ja tagastused*	-18 897 808	-15 935 717
Kohustuste muutus	-26 103 773	-24 539 025
<b>Kokku</b>	<b>-45 001 582</b>	<b>-40 474 742</b>
<b>Investeeringuriskiga lepingud</b>		
Hüvitised ja tagastused	-924 200	-910 802
Kohustuste muutus	-3 023 191	-2 911 343
<b>Kokku</b>	<b>-3 947 391</b>	<b>-3 822 145</b>
<b>KINDLUSTUSLEPINGUTE VÄLJAMAKSED JA KOHUSTUSTE MUUTUS KOKKU</b>	<b>-48 948 973</b>	<b>-44 296 888</b>
<b>Rahuldamata nõuete eraldise muutus ja nõuete käsitluskulud</b>		
Nõuete käsitluskulud	-765 003	-664 317
Kohustuste muutus	-1 107 860	73 016
<b>Kokku</b>	<b>-1 872 863</b>	<b>-591 301</b>
<b>Edasikindlustaja osa esinenud nõuetes</b>		
Edasikindlustaja osa kahjudes	774 121	746 964
Edasikindlustuse osa reservi muutuses	-8 632	60 102
<b>Kokku</b>	<b>765 489</b>	<b>807 066</b>
<b>ESINENUD NÕUDED NETONA EDASIKINDLUSTUSEST</b>	<b>-50 056 347</b>	<b>-44 081 123</b>

\* Vaata lisaks Lisa 4 selgitust

**Lisa 10 Edasikindlustuse tulem**

eurodes	2017	2016
Edasikindlustajatele makstud preemiad	-2 170 361	-1 859 223
Edasikindlustajalt saadud komisjonid	1 178 899	907 828
Edasikindlustaja osa kahjudes	774 121	746 964
Edasikindlustuse osa reservi muutuses	-8 632	60 102
Muud edasikindlustusega seotud kulud	-283	-425
<b>EDASIKINDLUSTUSE TULEM</b>	<b>-226 257</b>	<b>-144 754</b>

**Lisa 11 Kindlustuslepingute sõlmimiskulud ja administratiivkulud**

eurodes	2017	2016
<b>Kindlustuslepingute sõlmimiskulud</b>	<b>12 911 553</b>	<b>12 519 234</b>
sh. palgakulu koos maksudega	1 317 892	1 025 985
sh vahendajatele makstud tasud	9 204 966	9 210 314
sh muud sõlmimiskulud	2 388 695	2 282 935

<b>Administratiivkulud kokku</b>	<b>3 859 013</b>	<b>3 635 599</b>
sh palgakulu koos sotsiaalmaksuga	2 774 984	2 492 957
sh mitmesugused tegevuskulud	1 084 029	1 142 642
<b>KINDLUSTUSLEPINGUTE SÕLMIS- JA ADMINISTRATIIVKULUD</b>	<b>16 770 566</b>	<b>16 154 833</b>

Mitmesugused tegevuskulud koosnevad portfelli haldamise, ettevõtte üldjuhtimise, raamatupidamise ja infotehnoloogiaga seotud kuludest.

## Lisa 12 Tegevuskulud liikide lõikes

eurodes	2017	2016
Amortisatsioon (Lisa 14, 15)	429 404	341 867
Tööjõukulud	4 092 876	3 518 942
Kindlustusvahendajate tasud	9 204 966	9 210 315
Kapitaliseeritud sõlmimiskulude muutus	1 129 544	-66 942
Kulud ruumidele	808 992	615 607
Kontorikulud	349 596	385 439
Reklaamikulud	492 383	447 367
Muud kulud	845 113	1 702 238
<b>Kulud kokku</b>	<b>17 352 874</b>	<b>16 154 833</b>
<b>Tööjõukulud</b>		
Palgad	3 301 043	2 852 384
Sotsiaalmaks	791 833	666 558
<b>Tööjõukulud kokku*</b>	<b>4 092 876</b>	<b>3 518 942</b>

\* Juhatusle arvestatud tasud on avalikustatud seotud osapoolte lisas Lisa 30 .

	2017	2016
<b>Administratsioon</b>	<b>119</b>	<b>114</b>
...sh juhtimis- ja kontrollorganite liikmeid	4	5
...töölepingu alusel töötavad	115	109
<b>Müügipersonal</b>	<b>71</b>	<b>71</b>
... sh töölepingu alusel töötavad	71	71
<b>Kokku töötajaid keskmiselt</b>	<b>190</b>	<b>185</b>

## Lisa 13 Investeeringute halduskulud

eurodes	2017	2016
Varahaldusteenuste tasud	28 841	24 756
Teenustasud	266 859	267 397
<b>INVESTEERINGUTE HALDUSKULUD KOKKU</b>	<b>295 700</b>	<b>292 153</b>

**Lisa 14 Materiaalne põhivara**

eurodes	Hooned ja ehitised	Mootor-sõidukid	Riistvara	Mööbel, kontori-tehnika	Kokku materiaalne põhivara
<b>Soetusmaksumus 31.12.2015</b>	<b>654 255</b>	<b>142 955</b>	<b>363 920</b>	<b>103 566</b>	<b>1 264 696</b>
<b>Akumuleeritud kulum 31.12.2015</b>	<b>-3 271</b>	<b>-54 506</b>	<b>-246 709</b>	<b>-63 549</b>	<b>-368 036</b>
<b>Jääkmaksumus 31.12.2015</b>	<b>650 984</b>	<b>88 449</b>	<b>117 211</b>	<b>40 017</b>	<b>896 661</b>
Soetamine, ettemaksed	156 085	19 790	35 538	201 575	412 987
Maha kandmine	0	-16 519	0	-33 431	-49 949
Maha kantud vara akumuleeritud kulum	0	16 519	0	33 431	49 949
Amortisatsioonikulu	-20 892	-30 923	-39 937	-29 979	-121 730
<b>Soetusmaksumus 31.12.2016</b>	<b>810 340</b>	<b>146 226</b>	<b>399 458</b>	<b>271 710</b>	<b>1 627 734</b>
<b>Akumuleeritud kulum 31.12.2016</b>	<b>-24 163</b>	<b>-68 910</b>	<b>-286 646</b>	<b>-60 097</b>	<b>-439 816</b>
<b>Jääkmaksumus 31.12.2016</b>	<b>786 178</b>	<b>77 316</b>	<b>112 812</b>	<b>211 613</b>	<b>1 187 918</b>
Soetamine, ettemaksed	0	52 651	12 087	9 847	74 585
Maha kandmine	0	-10 555	-16 715	-10 447	-37 717
Maha kantud vara akumuleeritud kulum	0	10 555	16 715	10 447	37 717
Amortisatsioonikulu	-24 967	-63 735	-39 997	-60 739	-189 437
<b>Soetusmaksumus 31.12.2017</b>	<b>810 340</b>	<b>188 322</b>	<b>394 830</b>	<b>271 110</b>	<b>1 664 602</b>
<b>Akumuleeritud kulum 31.12.2017</b>	<b>-49 130</b>	<b>-122 090</b>	<b>-309 928</b>	<b>-110 389</b>	<b>-591 537</b>
<b>Jääkmaksumus 31.12.2017</b>	<b>761 211</b>	<b>66 232</b>	<b>84 902</b>	<b>160 721</b>	<b>1 073 065</b>

**Lisa 15 Immateriaalne põhivara**

eurodes	Firmaväärtus	Tarkvara	Omandatud äri väärtus	Kokku immateriaalne põhivara
<b>Soetusmaksumus 31.12.2015</b>	<b>0</b>	<b>1 821 899</b>	<b>1 024 624</b>	<b>2 846 523</b>
<b>Akumuleeritud kulum 31.12.2015</b>	<b>0</b>	<b>-1 384 141</b>	<b>-452 547</b>	<b>-1 836 688</b>
<b>Jääkmaksumus 31.12.2015</b>	<b>0</b>	<b>437 759</b>	<b>572 077</b>	<b>1 009 836</b>
Soetamine, ettemaksed	0	488 111	0	488 111
Lisandunud äriühenduste kaudu	3 055 179	0	0	3 055 179
Maha kandmine	0	-448 656	0	-448 656
Maha kantud vara akumuleeritud kulum	0	448 656	0	448 656
Amortisatsioonikulu	0	-160 367	-59 769	-220 136
<b>Soetusmaksumus 31.12.2016</b>	<b>3 055 179</b>	<b>1 861 354</b>	<b>1 024 624</b>	<b>5 941 157</b>
<b>Akumuleeritud kulum 31.12.2016</b>	<b>0</b>	<b>-1 095 851</b>	<b>-512 316</b>	<b>-1 608 167</b>
<b>Jääkmaksumus 31.12.2016</b>	<b>3 055 179</b>	<b>765 503</b>	<b>512 308</b>	<b>4 332 990</b>
Soetamine, ettemaksed	0	265 068	0	265 068
Maha kandmine	0	-140 137	0	-140 137
Maha kantud vara akumuleeritud kulum	0	135 765	0	135 765
Amortisatsioonikulu	0	-185 464	-51 231	-236 695
<b>Soetusmaksumus 31.12.2017</b>	<b>3 055 179</b>	<b>1 986 285</b>	<b>1 024 624</b>	<b>6 066 088</b>
<b>Akumuleeritud kulum 31.12.2017</b>	<b>0</b>	<b>-1 145 551</b>	<b>-563 547</b>	<b>-1 709 098</b>
<b>Jääkmaksumus 31.12.2017</b>	<b>3 055 179</b>	<b>840 734</b>	<b>461 077</b>	<b>4 356 990</b>

Immateriaalse põhivarana on bilansis kajastatud tarkvara litsentsid ja 2007. aastal Läti kindlustusettevõtte ostuga tekkinud äriväärtus (VOBA). Äriväärtust amortiseeritakse 20 aasta jooksul.

**Firmaväärtuse languse test**

Seisuga 31.12.2017 testiti firmaväärtust vastavalt IAS 36 esitatud nõuetele ja Compensa juhtkonna hinnangul puudub vajadus firmaväärtust alla hinnata, kuna kaetav väärtus ületab bilansilist maksumust.

Väärtuse languse testimiseks allokeeriti firmaväärtus järgmistele raha genereerivatele üksustele:

euros	31.12.2017
Compensa Life Distribution UAB	2 924 497
Vienibas Gatve Properties SIA	130 682
<b>KOKKU</b>	<b>3 055 179</b>

**Compensa Life Distributions UAB**

Compensa Life Distributions UAB firmaväärtuse languse testimiseks kasutati diskonteeritud rahavoogude meetodit.

Compensa Life Distributions UAB firmaväärtuse hindamist mõjutavad kõige enam rahavoogude diskonteerimiseks kasutatav diskontomäär ja müügikäibe oodatav kasvumäär Firmaväärtuse languse test viidi läbi kasutades allpool toodud eelduseid:

- 2018 aastal on müügikäibe kasvuks planeeritud 25%;
- Alates aastast 2019 on ettevõtte müügikäibe kasv 0%.
- Tuleviku rahavoogusid diskonteeriti kasutades erinevaid diskontomäärasid kuni 10,5%.

Kõikide stsenaariumide testimise tulemusel jäi firmaväärtuse kaetav väärtus võrdseks või suuremaks bilansilisest maksumusest ning seega puudub vajadus põhjalikumaks analüüsiks ning firmaväärtuse allahindluseks.

**Lisa 16 Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud**

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
<b>Edasilükatud sõlmiskulud perioodi alguses</b>	<b>5 707 137</b>	<b>5 640 195</b>
<i>Lisandunud kulud</i>	572 190	860 045
<i>Amortiseeritud kulud</i>	-1 701 734	-793 103
<b>Edasilükatud sõlmiskulud perioodi lõpus</b>	<b>4 577 592</b>	<b>5 707 137</b>

**Lisa 17 Kinnisvarainvesteeringud**

eurodes	Maa	Ehitised ja hooned	Kokku
<b>Õiglane väärtus 31.12.2015</b>	<b>240 000</b>	<b>1 776 354</b>	<b>2 016 354</b>
Ostud ja parendused	0	237 968	237 968
Kasum (-kahjum) õiglase väärtuse muutusest	160 000	-323 189	-163 189
<b>Õiglane väärtus 31.12.2016</b>	<b>400 000</b>	<b>1 691 133</b>	<b>2 091 133</b>
<b>Õiglane väärtus 31.12.2017</b>	<b>400 000</b>	<b>1 691 133</b>	<b>2 091 133</b>
		<b>2017</b>	<b>2016</b>
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu		188 609	170 615
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud		73 246	80 894

Ettevõtte tulevaste perioodide renditulu mittekatkestavatelt rendilepingutelt on 96 472 eurot (lepingud on katkestatavad kuuekuulise etteteamistähajaga).

Kinnisvarainvesteeringu õiglane väärtus baseerub sõltumatu hindaja Colliers International Advisors SIA poolt 2018.a veebruaris väljastatud ekspertarvamuses toodud väärtusele. Õiglane väärtus on antud ekspertarvamuse järgi leitud kasutades diskonteeritud rahvavoogude meetodit (DCF). Nimetatud meetodi aluseks on põhimõte, et ostja ei ole kinnisvara eest nõus maksma rohkem, kui on oodatavad rahavood sellelt kinnisvaralt kogu tema kasutusea jooksul. Kinnisvara väärtus on määratud tulevikus saadava puhastulu ja kinnisvara müümisest saadava tulu tänase väärtusega. Hindamine diskonteeritud rahavoo alusel toimub kinnisvaralt kasutusea jooksul laekuvate maksueelsete rahavoo praeguse väärtuse kindlaksmääramises. Tegemist on IFRS 13 õiglase väärtuse tasemega 3, mis põhineb mittejälgitavatel sisenditel. Hindamisel kasutatud eeldused:

- Arvestatud rahavoo periood 5 + 1 aastat.
- Arvestatud rahavoo aluseks on olemasolevad rendilepingud. Peale rendilepingute lõppu on rahavoo aluseks Hindaja arvatav turuhind;
- Rendi indekseerimine – baseerub olemasolevatel lepingutel, Colliersi ennustusel ning hindajate arvamusel. Pikas perspektiivis on selleks Läti Vabariigi tarbijahinnaindeksi kasv 2% aastas.
- Vakantsi määr on 1% ankur rentnike puhul ja 3% ülejäänud osas.
- Kinnisvara halduskulude kasv pikas perspektiivis on 2,5 % aastas.
- Diskontomäär 8,40%
- Kapitalisatsioonimäär (*exit yield*) 7,70%

Lisaks on ekspertarvamuses arvestatud järgmiste muudatustega 2017 aasta jooksul:

- Vakantsi määr on olnud alates 2016 aastast 0%;
- 2017 aastal toimus kinnistu ja hoone üle mõõdistamine, mille tulemusel vähenes hoone üldpind 2112 m<sup>2</sup> (varasemalt 2120,1 m<sup>2</sup>), samas välja renditav pind suurenes 1916,16 m<sup>2</sup> (varasemalt 1906,9 m<sup>2</sup>). Hindaja arvates ei mõjuta see Objekti turuväärtust.
- Kinnisvaraga seotud hinnanguline netotulu (EBIT/NOI) on 2018 aastal ligikaudu 224 TEUR, mis on ligikaudselt võrdne 2016 aasta lõpu seisuga.

Juhtkond on hinnanud kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse tundlikkust oluliste sisendite osas. Diskontomäära tõus 0,5 pp tooks kaasa investeeringu väärtuse vähenemise 46,5 tuhat eurot ning kapitalisatsioonimäära tõus 0,5 pp tooks kaasa väärtuse vähenemise 99,4 tuhat eurot.

## Lisa 18 Finantsvarad õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
<b>Aktsiad ja fondiosakud</b>		
noteeritud	1 099 028	895 079
turul aktiivselt kaubeldavad	59 948 243	48 503 927
Ettevõtte investeerimisportfellis*	8 099 386	6 594 387
Seotud investeerimisriskiga lepingutega**	51 848 857	41 909 540
<b>Aktsiad ja fondiosakud kokku</b>	<b>61 047 270</b>	<b>49 399 006</b>
<b>ÕIGLASES VÄÄRTUSES LÄBI KASUMIARUANDE KOKKU</b>	<b>61 047 270</b>	<b>49 399 006</b>

\* *Compensa Investeerimisportfelli alla on klassifitseeritud omakapitali investeeringud ja kindlustusvõtjate portfellid mille investeerimisriski kannab Ettevõtte*

\*\* *Investeeringud, mis on seotud investeerimisriskiga investeerimislepingutega, mille väärtusest ja tulukusest sõltuvad nendest lepingutest tulenevad kindlustusandja poolsed kohustused.*

Finantsvarad õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande on klassifitseeritud gruppi „Finantsvarad õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.



Kõik finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks. Finantsvarad õiglases väärtuses läbi kasumiaruande seisuga 31.12.2017 on kõik liigitatud õiglase väärtuse hierarhia järgi tasemele 1 (2016. aastal kõik tase 1) välja arvatud kinnisvarafond, mis on liigitatud tasemele 3.

eurodes	Fondiosakud ja noteeritud aktsiad		Kokku
	Tase 1	Tase 3	
<b>Bilansiline maksumus 31.12.2015</b>	<b>40 253 990</b>	<b>186 054</b>	<b>40 440 044</b>
Soetatud	6 748 316	800 000	7 548 316
Müüdud (müügihinnas)	-1 783 071	-105 431	-1 888 501
Müügist saadud kasum (-kahjum)	15 741	-83 605	-67 864
Väärtuse muutus	3 327 552	39 460	3 367 012
<b>Bilansiline maksumus 31.12.2016</b>	<b>48 562 528</b>	<b>836 479</b>	<b>49 399 006</b>
Soetatud	9 035 932	0	9 035 932
Müüdud (müügihinnas)	-1 072 055	0	-1 072 055
Müügist saadud kasum (-kahjum)	84 794	0	84 794
Väärtuse muutus	3 497 844	101 750	3 599 594
<b>Bilansiline maksumus 31.12.2017</b>	<b>60 109 042</b>	<b>938 228</b>	<b>61 047 270</b>

Aktsiad ja fondiosakud on klassifitseeritud gruppi „Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande“ nende esmasel kajastamisel.

Tase 3 fondiosakute õiglase väärtuse arvestamisel on lähtutud fondihalduri poolt avaldatud ja avalikult kättesaadavast NAV'ist. Tasemele 3 on liigitatud kinnisvarafond, mille NAV sõltub suures osas turul mittejalgitavatest sisenditest ehk kinnisvara turuväärtusest.

## Lisa 19 Lunastustähtajani hoitavad investeeringud

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Pikaajalised võlakirjad	63 822 320	63 204 659
Pikaajalised võlakirjad õiglases väärtuses	71 272 339	71 374 715

Pikaajaliste võlakirjade kaalutud keskmine sisemine intressimäär on 2,96% (2016. aastal 4,02%). 31.12.2017 seisuga on kõik lunastustähtajani hoitavatele investeeringutele leitud õiglased väärtused liigitatud õiglase väärtuse hierarhia järgi tasemele 1.

## Lisa 20 Müügi valmis finantsvara

Müügi valmis finantsvarad	31.12.2017	31.12.2016
<b>Võlakirjad Tase 1</b>		
<b>(aktiivselt kaubeldavad)</b>		
Bilansiline maksumus perioodi alguses	89 322 292	67 222 546
Valuutakursi muutus	-1 676	0
Arvestatud amortisatsioon	-473 000	-264 935
Soetatud	27 295 881	21 856 081
Müüdud (müügihinnas)	-585 000	-2 750 007
Müügist saadud kasum	0	232 973
Muutus ümberhindluse reservis müümisel	-8 740	-240 763
Väärtuse muutus ümberhindlusereservis	585 430	3 266 398
<b>Bilansiline maksumus perioodi lõpus</b>	<b>116 135 188</b>	<b>89 322 292</b>

<b>Võlakirjad Tase 3*</b>		
<b>Bilansiline maksumus perioodi alguses</b>	<b>966 864</b>	<b>976 133</b>
Arvestatud amortisatsioon	-477	-174
Müüdüd/lunastatud (müügihinna)	-39 802	-38 135
Muutus ümberhindluse reservis müümisel	-1 230	0
Väärtuse muutus ümberhindlusereservis	-14 268	29 040
<b>Bilansiline maksumus perioodi lõpus</b>	<b>911 088</b>	<b>966 864</b>
<b>MÜÜGIVALMIS FINANTSVARAD KOKKU</b>	<b>117 046 276</b>	<b>90 289 156</b>

\* 2017. aastal olid müügivalmis finantsvarades ainult võlakirjad. Tase 3 kajastatud võlakiri on börsil noteeritud kuid sellega ei toimu aktiivset kauplemist. Võlakirja väärtus on leitud Marked-to Model meetodit kasutades, kus väärtuse leidmisel võetakse arvesse võlakirja väljaandmise intressivahet ja hetkel kehtivat intressimäära kõverat.

## Lisa 21 Laenud ja nõuded

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Laenud (v.t. Lisa 30 )	969 534	993 252
Tähtjalised hoiused	13 646 500	9 232 900
Muud nõuded, viitlaekumised*	5 959 467	5 017 767
<b>KOKKU</b>	<b>20 575 501</b>	<b>15 243 919</b>

\* Muud nõuded, viitlaekumised hulgas on intressinõud summas 2,94 miljonit eurot

Keskmine sisemine intressimäär tähtjalistel hoiustel on 0,02% p.a. (2016 0,69% p.a.). Kõik nõuded (peale laenude) on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks.

## Lisa 22 Raha ja raha ekvivalendid

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Raha pangas ja kassas	4 794 349	7 057 337
<b>KOKKU</b>	<b>4 794 349</b>	<b>7 057 337</b>

Intressimäär pangakontol keskmiselt kuujäägilt on 0-0,01% p.a. (2016.aastal 0-0,01% p.a.)

## Lisa 23 Muud nõuded

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Ettemakstud kulud	300 485	233 591
Ettemakstud maksud	103 200	49 443
<b>KOKKU</b>	<b>403 685</b>	<b>283 034</b>

## Lisa 24 Nõuded ja kohustused edasikindlustusest

eurodes	31.12.2017	31.12.2016
Edasikindlustuse varad (reservid)	259 182	267 814
Edasikindlustuse kohustused	-336 215	-303 087
<b>KOKKU</b>	<b>-77 033</b>	<b>-35 273</b>

## Lisa 25 Omakapital

Ettevõtte miinimumkapitaliks on põhikirja järgi 3 000 000 eurot ja maksimumkapitaliks 12 000 000 eurot. Seisuga 31.12.2017 on ettevõtte aktsiakapitali suurus 11 604 000 eurot. Ettevõttel on 1 424 423 nimiväärtuseta nimelist lihtaktsiat, mis kõik kuuluvad ainuaktsionärile VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe.

Seisuga 29.06.2016 suurendas ainuaktsionär ettevõtte omakapitali 5 miljoni euro võrra, millest 2,5 miljonit läks aktsiakapitali sissemaksiks ning 2,5 miljonit ülekursiks. Kokku emiteeriti 391 153 uut nimiväärtuseta aktsiat.

Kohustuslik reservkapital moodustatakse iga-aastasest puhaskasumi eraldisest aktsionäride üldkoosolekul otsuse alusel. Vastavalt Compensa põhikirjale on kohustusliku reservkapitali suurus 1/10 aktsiakapitalist. Äriseadustiku §336 lg 2 kohaselt tuleb igal majandusaastal suurendada reservkapitali 1/20 puhaskasumist kuni reservkapital jõuab põhikirjas nõutud suuruseni, milleks on 1 160 400 eurot. Reservkapitali võib vastavalt Äriseadustiku § 337 kohaselt ja aktsionäride üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumit ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Kohustuslikust reservkapitalist ei tohi teha väljamakseid aktsionäridele.

Compensa maksis 2017 aastal omanikule dividende eelnevate perioodide kasumi arvelt 1 000 000 eurot.

Compensa kohustuslik reservkapital seisuga 31. detsember 2017 oli 727 156 eurot (2016. aastal oli kohustuslik reserv 621 819 eurot).

Compensa muud reservid seisuga 31. detsember 2017 olid 7 270 986 eurot (2016. aastal olid muud reservid 6 709 793 eurot). Muud reservid sisaldavad müügivalmis finantsvarade ümberhindluse reservi.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2017 oli 6 456 412 eurot (2016. aastal oli jaotamata kasum 4 748 862 eurot).

## Lisa 26 Kohustused kindlustuslepingutest

eurodes	Elukindlustuse eraldis		Boonuste eraldis	Rahuldamata nõuete eraldis		Kokku	
	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Kogusumma	Edasikindlustuse osa	Kogusumma	Netona edasikindlustusest
<b>Lõppsald</b> <b>31.12.2015</b>	<b>94 782 304</b>	<b>31 760</b>	<b>242 331</b>	<b>1 756 668</b>	<b>175 952</b>	<b>96 781 304</b>	<b>96 573 592</b>
Arvestatud perioodil	27 466 101	-4 194	-15 732	-140 767	64 296	27 309 601	27 249 499
<b>Lõppsald</b> <b>31.12.2016</b>	<b>122 248 405</b>	<b>27 566</b>	<b>226 599</b>	<b>1 615 901</b>	<b>240 248</b>	<b>124 090 905</b>	<b>123 823 091</b>
Arvestatud perioodil	29 156 955	-3 591	0	759 401	-5 040	29 916 355	29 924 987
<b>Lõppsald</b> <b>31.12.2017</b>	<b>151 405 360*</b>	<b>23 975</b>	<b>226 599</b>	<b>2 375 302</b>	<b>235 208</b>	<b>154 007 261</b>	<b>153 748 078</b>

\* Elukindlustuse reserv sisaldab täiendavat eraldist summas 3 448 TEUR, mis on kajastatud kohustuse piisavuse testi tulemusel

Ettevõtte on avatud rahavoogude riskile, mis tulenevad garanteeritud fikseeritud intressimääradest. Vaata selgitusi ja kestvuse võrdlust Lisa 3 „Riskide juhtimine“.

**Lisa 27 Finantskohustused**

<b>Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest - õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande</b>	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
<b>Aruandeperioodi alguses</b>	<b>28 674 785</b>	<b>23 939 755</b>
Laekunud maksed	13 402 384	9 401 305
Teenustasud	-4 501 845	-3 930 585
Eraldised ja väljamaksed	-3 799 535	-2 820 959
Väärtuse muutus, intressid ja boonused	2 329 303	2 085 268
<b>Aruandeperioodi lõpuks</b>	<b>36 105 090</b>	<b>28 674 785</b>
<b>Finantskohustused investeerimislepingutest - korrigeeritud soetusmaksumuses</b>		
<b>Aruandeperioodi alguses</b>	<b>46 314 428</b>	<b>42 348 446</b>
Laekunud maksed	6 281 886	7 152 212
Teenustasud	-809 792	-650 119
Eraldised ja väljamaksed	-4 720 039	-3 723 940
Väärtuse muutus, intressid ja boonused	754 551	1 187 829
<b>Aruandeperioodi lõpuks</b>	<b>47 821 034</b>	<b>46 314 428</b>

**Lisa 28 Muud kohustused**

eurodes	<b>31.12.2017</b>	<b>31.12.2016</b>
Kohustused seotud osapoolte ees *	2 000 000	2 000 000
Välja maksmata palgad, puhkusetasu kohustus	1 346 222	1 178 861
Sotsiaalmaks, muud maksud	326 501	243 569
Kohustused agentidele	1 514 473	1 081 027
Viitvõlad, muud kohustused	773 709	1 745 759
Tingimuslik kohustus äriühendusest	400 000	500 000
<b>KOKKU</b>	<b>6 360 904</b>	<b>6 749 216</b>

\* Kohustused on seisuga 31.12.2017 VIG kontserni kuuluva ettevõtte LVP Holding GmbH (LVP) ees summas 2 000 000 eurot.

Compensa võttis 29.12.2008 summas 2 000 000 eurot allutatud laenu ematöötelt VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe (VIG). Laenu intressimäär oli kuni 2010. aasta lõpuni 10% p.a., alates 2011. aastast 6,5% p.a. Mais 2011 anti laenu üle grupi ettevõttele TBIH Financial Services N.V. Mais 2017 loovutas TBIH laenu omakorda grupi ettevõttele LVP Holding GmbH. Laenu tingimustes sellega seoses muudatusi ei toimunud. Alates 01.01.2017 hakkas kehtima uus intressimäär 5,5%. Allutatud laenu tagasimaksmise tähtaeg on 2018. aastal.

Sarnaste tehingute intressimäär oli lepingu sõlmimise ajal 10%, intressitasemetega langemisega turul lepitati kokku madalamas intressimääras 5,5% p.a., seetõttu on ettevõtte seisukohal, et intressimäärad vastavad turutingimustele ja allutatud laenu bilansiline väärtus on seisuga 31.12.2017 ligilähedane õiglasele väärtusele.

Compensa Life Distributions UAB ostu-müügi lepingus on poolte vahel kokku lepitud eritingimus, et ostja tasub müüjale järgneva 3 aasta jooksul kokku kuni 600 000 eurot juhul kui Compensa Life Distributions UAB täidab eelnevalt kokku lepitud müügieesmärgid. 2017 aasta lõpu seisuga on selle klausli alusel müüjale tasutud kokku 200 000 eurot. Seisuga 31.12.2017 on selle eritingimuse alusel Compensal üleval potentsiaalne kohustus 400 000 eurot

Kohustused on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustusteks.

## Lisa 29 Kasutusrent

2017. aastal tasuti kasutusrendimakseid kontoripindade rendi eest 666 836 eurot (2016. aastal 599 754 eurot). Kontoripindade rendilepingute lõpetamisest tuleb ette teatada üks kuni kaksteist kuud, mis tooks kaasa kulusid 130 297 eurot (2016. aastal 130 542 eurot).

## Lisa 30 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapoolteks loetakse:

- a) emaettevõtja VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe;
- b) emaettevõttega ühte gruppi kuuluvad ettevõtted;
- c) juhatuse, nõukogu liikmed ja nende lähikondsed ning nende kontrolli all olevad äriühingud.

Compensa võttis 29.12.2008. a. summas 2 000 000 EUR allutatud laenu emaettevõttelt VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe (VIG). Laenu pikkus on 10 aastat ja 2017. aastal oli intressikulu 110 000 eurot (2016. aastal 110 000 eurot).

Mais 2011 anti laen üle grupi ettevõttele TBIH Financial Services N.V.

Mais 2017 anti laen üle grupi ettevõttele LVP Holding GmbH.

Kohustus kokku seisuga 31.12.2017 on grupi ettevõtte LVP Holding GmbH ees 2 000 000 eurot (31.12.2016 seisuga 0 eurot) ja TBIH Financial Services N.V ee 0 eurot (31.12.2016 seisuga 2 000 000).

Compensa soetas 26.11.2014 investeerimiseesmärgil VIG FUND uzavřený investiční fond, a.s. poolt emiteeritud pikaajalise võlakirja VIG FUND, mille lunastamistähtaeg on 26.11.2034. Võlakirja aastane intressimäär on 4,05%. Võlakirja nominaalväärtus on 1 000 000 eurot. Arvestuslik tulu võlakirjalt 2017 aastal oli 37 191 eurot. 2017 aasta jooksul on emitent tasunud intresse 37 171 eurot ning lunastanud 39 380 eurot (kokku on lunastatud 111 890 eurot). Võlakirja turuväärtus 31.12.2017 seisuga on 911 088 eurot.

Compensa osales 2016.a. oktoobris investeerimiseesmärgil VIG kontserni siseses laenuprojektis, kus VIG grupi ettevõtte VIG FUND uzavřený investiční fond a.s. võttis laenu kinnisvara soetamiseks. Compensa osalus antud projektis on 1 000 000 eurot. Laenu tagatiseks on soetatud kinnisvara. Laen maksti välja 17.10.2016. Laenu pikkus on 10 aastat, intress 2,30%. Laenu tagasimakse toimub annuiteetgraafiku alusel kord kvartalis. 31.12.2017 seisuga on laenu jääk 969 534 eurot ning 2017 aastal intressitulu oli 22 952 eurot.

Kohustused edasikindlustuslepingutest seisuga 31.12.2017 on Grupi ettevõtte VIG Re zajišťovna a.s. vastu summas 27 334 eurot (31.12.2016 seisuga oli kohustus 26 671 eurot).

Kohustused edasikindlustuslepingutest seisuga 31.12.2017 on emaettevõtja ees 41 023 eurot (31.12.2016 seisuga 18 728 eurot).

Juhatuse liikmete lahkumishüvitused on 6 kuu lepingujärgse tasu suuruses summas.

Compensa Life Vienna Insurance Group SE on ostnud teenuseid:

eurodes	Ostud	
	2017	2016
Juhatuse liikmete tasud koos vastavate maksudega	631 488	623 414
<b>Emaettevõtja Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe</b>		
Edasikindlustus	1 249 381	844 949
Muud teenused	61 023	244 403
<b>Grupi ettevõtte TBIF Financial Services N.V</b>		
Allutatud laenu intressid	45 507	110 000
<b>Grupi ettevõtte LVP Holding GmbH</b>		
Allutatud laenu intressid	64 493	0
<b>Grupi ettevõtte VIG Re zajišt'ovna a.s.</b>		
Edasikindlustus	109 359	106 446
<b>Grupi ettevõtte Compensa Vienna Insurance Groupe ADB</b>		
Vara – ja riskikindlustus	1 973	0

### Lisa 31 Tingimuslikud varad ja -kohustused

Maksuhaldur ei ole aastatel 2016 - 2017 Compensas maksurevisjoni läbi viinud.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust Lätis ja Leedus 5 ning Eestis 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

**Lisa 32 Tulumaks**

eurodes	2017	2016
Tulumaksu kulu	-140 111	-119 984
Edasilükkunud tulumaksu muutus	-111 098	-123 122
<b>Tulumaksukulu(-) (tulu) kokku</b>	<b>-251 210</b>	<b>-243 106</b>
<b>Kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara</b>		
Maksukahjumid	79 050	201 952
Vähenduskõlblikud ajutised erinevused	28 439	16 635
<b>Kokku</b>	<b>107 489</b>	<b>218 587</b>
<b>Kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara</b>		
Maksukahjumid	0	218 237
<b>Kokku</b>	<b>0</b>	<b>218 237</b>
<b>Raamatupidamiskasumi ja tulumaksukulu võrdlus</b>		
Konsolideeritud tulumaksueelne kasum	3 064 097	2 349 843
Välisriikide maksumäärade mõju (tulu/ -kulu)	-704 610	-677 996
Maksuvaba tulu ja maksustatavate kulude mõju	335 109	216 763
Edasikantavate realiseerimata maksukahjumite realiseerumine	122 902	225 303
Kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara muutus	7 193	0
Kajastatud edasilükkunud tulumaksuvara muutus	-11 804	-7 176
<b>Aruandeaasta tulumaksukulu(-) /tulu</b>	<b>-251 210</b>	<b>-243 106</b>

1.jaanuaril 2018 jõustus Lätis uus ettevõtte tulumaksuseadus, mille muudatustest on lähemalt kirjutatud punktis 1.19 Sellest seadusest tulenevalt ei kajastata tulumaksulisas enam kirjel „Kajastamata edasilükkunud tulumaksuvarade“ real summat 218 237 eurot, kuna eelnevate perioodide potentsiaalse tulumaksuvara kasutamine ei ole uue seaduse järgi enam aktuaalne. Ettevõtte majandustulemustele antud kirje mittekajastamine mõju ei avalda.

Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb sellega tulumaksukulu 20/80 netodividendina väljamakstavalt summalt.

Compensa jaotamata kasum 31.12.2017 seisuga on 6 456 412 eurot (31.12.2016 seisuga 4 748 862 eurot). Suurim võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib tekkida jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidelt on 1 291 282 eurot (2016. aastal 949 772 eurot). Seega oleks võimalik netodividende välja maksta 5 165 130 eurot (31.12.2016 seisuga 3 799 090 eurot).

Tingimusliku tulumaksukohustuse leidmisel ei ole arvesse võetud asjaolu, et Leedus maksustatakse kasumit selle teenimise üksuse tegevuskohas.

**Lisa 33 Emaettevõtte konsolideerimata põhiaruanded****Kasumiaruanne**

eurodes	2017	2016
Brutopreemiad	60 794 917	55 398 281
Edasikindlustuse preemiad	-2 170 361	-1 859 223
<b>Netopreemiad</b>	<b>58 624 556</b>	<b>53 539 058</b>
Teenustasud	5 281 447	4 580 703
Investeeringutulud	4 650 641	4 184 506
Netotulu / kulu investeeringute realiseerimisest	84 372	290 333
Neto investeeringute väärtuse muutus läbi kasumiaruande	3 584 162	3 161 110
Muud tulud	1 488 121	1 157 794
<b>Tulud kokku</b>	<b>73 713 298</b>	<b>66 913 505</b>
Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus	-48 948 973	-44 296 888
Rahuldamata nõuete eraldise muutus ja nõuete käsitluskulud	-1 872 863	-591 301
Edasikindlustaja osa esinenud nõuetes	765 489	807 066
<b>Esinenud nõuded netona edasikindlustusest</b>	<b>-50 056 347</b>	<b>-44 081 123</b>
<b>Investeeringuriskiga lepingute finantskohustuste väärtuse muutus</b>	<b>-2 329 303</b>	<b>-2 085 268</b>
<b>Investeeringulepingute finantskohustuste väärtuse muutus</b>	<b>-754 551</b>	<b>-1 187 829</b>
Sõlmimiskulud	-13 255 135	-12 962 567
Administratiivkulud	-3 874 901	-3 510 486
Investeeringute halduskulud	-295 700	-292 153
Muud tegevuskulud	-181 398	-395 417
<b>Kulud kokku</b>	<b>-17 607 134</b>	<b>-17 160 622</b>
<b>Kasum(-kahjum) enne maksustamist</b>	<b>2 965 962</b>	<b>2 398 663</b>
Tulumaks	-200 139	-178 794
<b>Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)</b>	<b>2 765 823</b>	<b>2 219 869</b>
eurodes	2017	2016
<b>Aruandeperioodi puhaskasum (-kahjum)</b>	<b>2 765 823</b>	<b>2 219 869</b>
<b>Muud koondkasumid</b>		
Kasum (-kahjum) õiglase väärtuse muutusest müügivalmis finantsvaradelt	561 193	3 054 676
- müümisest tingitud ümberklassifitseerimine kasumisse(-kahjumisse)	-9 970	-240 763
- väärtuse muutus	571 162	3 295 439
<b>Aruandeaasta muu koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>561 193</b>	<b>3 054 676</b>
<b>KOKKU ARUANDEPERIOODI KOONDKASUM (-KAHJUM)</b>	<b>3 327 015</b>	<b>5 274 545</b>



**Bilanss**

eurodes	31 12 2017	31 12 2016
<b>VARAD</b>		
Materiaalne põhivara	447 376	548 580
Immateriaalne põhivara	1 295 729	1 264 676
Kapitaliseeritud sõlmimisväljaminekud	4 064 087	5 707 137
Finantsinvesteeringud kokku		
<i>Investeeringud tütarettevõtetesse</i>	3 530 507	3 530 507
<i>Aksiad ja osad kajastatud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande</i>	61 047 270	49 399 006
<i>Lunastustähtajani hoitavad investeeringud</i>	63 822 320	63 204 659
<i>Müügivalmis finantsvara</i>	117 046 276	90 289 156
<i>Laenud ja nõuded</i>	23 560 643	18 150 554
<b>Finantsinvesteeringud kokku</b>	<b>269 007 016</b>	<b>224 573 882</b>
Muud nõuded	885 147	277 412
Edasilükkunud tulumaksuvarad	106 486	218 110
Raha ja raha ekvivalendid	4 209 200	6 487 878
<b>VARAD KOKKU</b>	<b>280 015 042</b>	<b>239 077 674</b>
<b>OMAKAPITAL</b>		
Aksiakapital	11 604 000	11 604 000
Ülekurss	9 465 795	9 465 795
Reservkapital	727 156	621 819
Muud reservid	7 270 986	6 709 793
Jaotamata kasum (-kahjum)	6 432 615	4 772 129
<b>Omakapital kokku</b>	<b>35 500 552</b>	<b>33 173 536</b>
<b>KOHUSTUSED</b>		
Allutatud laen	2 000 000	2 000 000
Kohustused kindlustuslepingutest	154 007 261	124 090 905
Kohustused edasikindlustuslepingutest	77 033	35 273
Finantskohustused investeerimisriskiga lepingutest	36 105 090	28 674 785
Finantskohustused investeerimislepingutest	47 821 034	46 314 428
Muud kohustused	4 504 073	4 788 746
<b>Kohustused kokku</b>	<b>244 514 490</b>	<b>205 904 137</b>
<b>OMAKAPITAL JA KOHUSTUSED KOKKU</b>	<b>280 015 042</b>	<b>239 077 674</b>

**Rahavoogude aruanne**

eurodes	2017	2016
<b>RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST</b>		
Laekunud kindlustuspreemiad	56 659 458	51 323 756
Laekunud investeerimislepingutelt	19 684 267	16 553 517
Makstud hüvitised ja kahjud	-18 124 988	-14 491 293
Finantskohustuste väljamaksed	-6 591 356	-5 421 627
Edasikindlustuspreemiad, kahjud ja komisjonid (neto)	-184 497	-147 565
Makstud tegevuskulud	-17 536 789	-14 727 986
Muud tulud ja kulud	379 560	-1 140 364
Neto rahavood aktsiatelt ja osakutelt	-7 653 990	-6 177 258
Saadud dividendid	403 334	421 731
Neto rahavood võlainstrumentidest ja deposiitidest	-32 104 813	-27 796 469
Saadud intressid	4 583 748	4 049 461
Makstud varahaldusteenuste kulud	-173 587	-198 899
<b>Rahavood äritegevusest kokku</b>	<b>-659 653</b>	<b>2 247 004</b>
<b>RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST</b>		
Tütarettevõtte soetus	-100 000	-100 000
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus/müük	-486 875	-574 805
Antud laenud	0	-1 000 000
Antud laenude tagasimaksed	43 010	6 748
Saadud intressid investeerimisest	36 927	4 312
<b>Rahavood investeerimistegevusest kokku</b>	<b>-506 938</b>	<b>-1 663 745</b>
<b>RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST</b>		
Allutatud laenu intress	-110 000	-110 000
Sissemaksed omakapitali	0	5 000 000
Makstud dividendid	-1 000 000	0
<b>Rahavood finantseerimisest kokku</b>	<b>-1 110 000</b>	<b>4 890 000</b>
<b>RAHAVOOD KOKKU</b>	<b>-2 276 592</b>	<b>5 473 259</b>
<b>RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI ALGUSES</b>	<b>6 487 878</b>	<b>1 015 318</b>
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-2 276 592	5 473 259
Valuutakursside muutuste mõju	-2 647	-699
<b>RAHA JA RAHA EKVIVALENDID PERIOODI LÕPUS</b>	<b>4 208 639</b>	<b>6 487 878</b>

## Omakapitali aruanne

eurodes	Aksiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
<b>Saldo 31.12.2015</b>	<b>9 104 000</b>	<b>6 965 795</b>	<b>524 932</b>	<b>3 655 117</b>	<b>2 649 147</b>	<b>22 898 992</b>
<b>Tehingud ettevõtte omanikega</b>						
Aksiakapitali suurendamine	2 500 000	2 500 000	0	0	0	5 000 000
Kasumi jaotus	0	0	96 887	0	-96 887	0
<b>Kokku tehingud ettevõtte omanikega</b>	<b>2 500 000</b>	<b>2 500 000</b>	<b>96 887</b>	<b>0</b>	<b>-96 887</b>	<b>5 000 000</b>
<b>Muu koondkasum (-kahjum)</b>						
Muude reservide muutus	0	0	0	3 054 675	0	3 054 675
<b>Muu koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 054 675</b>	<b>0</b>	<b>3 054 675</b>
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	0	0	0	0	2 219 869	2 219 869
<b>Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3 054 676</b>	<b>2 219 869</b>	<b>5 274 544</b>
<b>Saldo 31.12.2016</b>	<b>11 604 000</b>	<b>9 465 795</b>	<b>621 819</b>	<b>6 709 793</b>	<b>4 772 129</b>	<b>33 173 536</b>
<b>Tehingud ettevõtte omanikega</b>						
Kasumi jaotus	0	0	105 337	0	-1 105 337	-1 000 000
<b>Kokku tehingud ettevõtte omanikega</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>105 337</b>	<b>0</b>	<b>-1 105 337</b>	<b>-1 000 000</b>
<b>Muu koondkasum (-kahjum)</b>						
Muude reservide muutus	0	0	0	561 193	0	561 193
<b>Muu koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>561 193</b>	<b>0</b>	<b>561 193</b>
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	0	0	0	0	2 765 823	2 765 823
<b>Aruandeperioodi koondkasum (-kahjum) kokku</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>561 193</b>	<b>2 765 823</b>	<b>3 327 016</b>
<b>Saldo 31.12.2017</b>	<b>11 604 000</b>	<b>9 465 795</b>	<b>727 156</b>	<b>7 270 986</b>	<b>6 432 615</b>	<b>35 500 552</b>

**Lisa 34 Pensionilepingute aruanne (II samba väljamakselepingud)**

eurodes	2017
<b>Netokindlustusmaksed</b>	<b>10 487 514</b>
Brutokindlustusmaksed	10 487 514
Sh. sõlmimistasud	314 623
<b>Netotulu investeeringutelt (+/-)</b>	<b>677 761</b>
Intressi- ja dividenditulu	677 761
<b>Pensionilepingute väljamaksed ja pensionilepingutega seotud kohustuste muutus (+/-)</b>	<b>-12 198 887</b>
Pensionimaksed	-2 178 202
Pensionilepingutega seotud kohustuste muutus	-10 020 686
Sh. pensionilepingute haldustasud	19 821
<b>Tegevuskulud (-)</b>	<b>-1 047 541</b>
Sõlmimiskulud	-164 354
Administratiivkulud	-96 108
Investeeringute haldamise kulud	-78 401
Muud tegevuskulud	-708 678
<b>Aruandeperioodi kasum/kahjum (+/-)</b>	<b>-2 081 154</b>
<b>PENSIONILEPINGUTE KINDLUSTUSVÕTJATELE JA SOODUSTATUD ISIKUTELE JAOTATAV KASUM</b>	<b>0</b>

Pensionilepingute aruanne on koostatud lähtudes rahandusministri 17.11.2015 määrusest nr 43, mis on kehtestatud kindlustustegevuse seaduse § 128 lg 3 alusel. Määrusekohased aruanded koostatakse aruandeperioodide kohta, mis algavad 01.01.2016 ja hiljem.

Kooskõlas kindlustustegevuse seaduse § 128 lg 1 korraldab Compensa raamatupidamisarvestust selliselt, et oleks tagatud eraldi arvestus pensionilepingutele ja muudele elukindlustuslepingutele vastavate varade, kohustiste, tulude ja kulude ning pensionilepingute tulemi kohta. Aruande koostamisel on lähtutud Compensa raamatupidamise aastaaruandes rakendatavatest arvestuspõhimõtetest vastavalt rahandusministri 17.11.2015 määruses nr 43 § 2 lg 2 sätestatule.

Kulude jagamine pensionilepingute ja teiste toodete vahel toimub vastavalt Compensas kehtestatud kulude jagamise põhimõtetele. Tulud ja kulud, mis on otseselt seotud pensionilepingutega kajastatakse otse pensionilepingute tulude ja kulude all. Kulud, mis ei ole otseselt seotud ühegi tootega, jagatakse pensionilepingutele järgnevalt kirjeldatud põhimõtete alusel:

- Sõlmimiskulud ja muud kulud, mis on seotud sõlmimisega – vastavalt pensionilepingute osakaalule perioodi jooksul müüdnud uute lepingute arvust;
- Portfelli halduskulud – vastavalt pensionilepingute osakaalule kõikidest perioodi jooksul jõusolevatest lepingutest;
- Muud tegevuskulud – vastavalt pensionilepingute osakaalule kogu kindlustusmaksete laekumistest perioodi jooksul;
- Kahjukäsituskulud – vastavalt pensionilepingute osakaalule kõigist nõuetest ja katkestamistest perioodi jooksul

## **Sõltumatu vandeaudiitori aruanne**









**Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek**

Compensa Life Vienna Insurance Group SE 2017. majandusaasta tulemuseks oli puhaskasum summas 2 812 887 eurot.

Omakapitali suurus oli 35 524 349 eurot.

Juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kanda kasum summas 140 644 eurot kohustuslikku reservkapitali, maksta välja dividende omanikule 2 000 000 ja 672 243 eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumisse

---

Juhatuse esimees  
Olga Reznik

---

Juhatuse liige  
Viktors Gustsons

---

Juhatuse liige  
Tomas Milašius

---

Juhatuse liige  
Tanel Talme

## Juhatuse liikmete allkirjad 2017 majandusaasta aruandele

Compensa Life Vienna Insurance Group SE majandusaasta aruanne on allkirjastatud \_\_\_\_\_ 2018 a. ning kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt \_\_\_\_\_ 2018 a. otsusega:

\_\_\_\_\_  
Juhatuse esimees  
Olga Reznik

\_\_\_\_\_  
Juhatuse liige  
Viktors Gustsons

\_\_\_\_\_  
Juhatuse liige  
Tomas Milašius

\_\_\_\_\_  
Juhatuse liige  
Tanel Talme

**Compensa Life Vienna Insurance Group SE müügitulu EMTAK lõikes**

eurodes	2017	2016
Elukindlustus (kood 6511)	60 794 917	55 398 694
<b>Brutopreemiad</b>	<b>60 794 917</b>	<b>55 398 694</b>